PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale 1 gruppo - Cena 35 lir

Leto XVIII. - Št. 231 (5315)

TRST, torek 16. oktobra 1962

MED RAZPRAVO O PRORAČUNU MINISTRSTVA ZA DELO V POSLANSKI ZBORNICI

Santi: «Država mora težiti za tem da zagotovi zmago kolektivnih koristi»

Novella in Santi sta poudarila, da Confindustria skuša, s svojo nepopustljivostjo glede stavke kovinarjev, ustvariti težkoče vladi levega centra - Pellicani o «jamstvih» PSI - Boldrini predlaga izdajo posebne serije poštnih znamk za dvajsetletnico osvobodilne vojne

RIM, 15. — V okviru posvetovanj med predstavniki strank levega centra, ki podpirajo sedanjo vlado, in predsednikom vlade Fanfanijem (preteklo soboto se je Fanfani sestal s tajnikom PRI Realejem in tajnikom PSDI Saragatom), se je politični tajnik KD Moro sestal danes z voditeljem PSI Nenijem. Gre za vprašanja, ki so povezana z uresničenjem vladnega programa in nadaljnjim razvojem politike levega centra po prihodnjih splošnih političnih volitvah.

V poslanski zbornici so danes nadaljevali razpravo o proračunu ministrstva za delo in socialno skrbstvo in o proračunu ministrstva industrijo in trgovino. V razpravi o prvem proračunu je generalni tajnik CGIL, komunistični poslanec Novella, govoril predvsem o pravici do stavke in o sindikalnih pravicah delavcev znotraj podjetja. Ministru za delo je očital priznanje za njegova pozitivna zagotovila, vendar je pripomnil, da to še ne zadošča spričo zaostritve delovnih sporov: «To stanje sindikalne napetosti zahteva energičnejši in zavestnejši poseg odgovornih organov na področju politike dela spričo odpora delodajalcev, ki nima le gospodarskega vzroka, ampak tudi politično ozadje v nasprotovanju določenim aspektom nove usmeritve italijanske vlade. Ni dvoma — je nadaljeval Novella — da nova politična usmeritev, ki jo je vsaj delno povzročil demokratični pritisk velikih delovnih množic in sindikatov, pospešuje in lajša sindikalno akcijo; toda nič manj ni res, da to gibanje — ki ga CGIL označuje za sindikalno prebujenje — ima drugačen in časovno bolj oddaljen začetek, še pred sestavo sedanje vlade in neapeljskim kongresom KD. To gibanje ne izhaja iz domnevnih manevrov CGIL, ali iz ene od struj CGIL, ki naj bi jih omogočila — na podlagi lažnega tolmačenja položaja — neka nič manj domnevna programska kapitulacija CISL in UIL, katere skušajo prikazati kot da se podrejata politični špekulaciji, nasprotni njunim idealom. Manevre imamo raje v nasprotnem taboru, in glede tega moram zelo jasno povedati, da se bosta KPI in CGIL uprla vsem poskusom, ki bi delavski razred skušali odvrniti od demokratičnih smotrov njegove borbe».

Novella je odločno branil tudi pravico stavkajočih delavcev, da se zavarujejo proti stavkokaštvu; zahteval je čimprejšnje pravno priznanje tovarniških odborov. (Tu ga je minister Bertinelli prekinil in dejal, da sindikati niso naklonjeni priznanju teh odborov s posebnim zakonom; na to mu je Novella odgovoril, da je CGIL sicer naklonjena priznanju s posebnim zakonom, da pa ne nasprotuje temu, da bi to priznanje vključili v zakon o veljavnosti kolektivnih delovnih pogodb *erga omnes*.)

Socialistični poslanec Santi pa je dejal, da se ob priliki sindikalnih sporov minister za delo ne sme omejiti na vlogo nepristranskega posrednika, ker je treba imeti pred očmi dejstvo, da so koristi delodajalca zasebnega značaja, medtem ko so koristi delavcev kolektivne koristi in država mora stremeti za tem, da zagotovi zmago kolektivnih koristi. Kar zadeva stavko kovinarjev, je Santi dejal, da je vzrok za popustljivost delodajalcev iskati, po njegovem mnenju, v nameri zveze industrijcev, da bi ustvarila težkoče novi politični usmeritvi. Na vladi je torej, je dodal Santi, da v vedno večji meri stopnjuje svoj socialni značaj, tudi da bi ustrezno odgovorila na te manevre industrijcev.

Glavni urednik glasila PSDI «La Giustizia» Pellicani objavlja v jutrišnji številki tega glasila uvodnik, v katerem pravi med drugim, da se na «vprašanje PSI ne sme gledati s stališča 'jamstev'. PSI, konec koncev, ne zahteva od KD nobenega jamstva (ki ga KD v ostalem niti ne bi mogla dati), da se bo sedanja politika nadaljevala. Edino jamstvo, ki ga PSI mora dati, in to ne drugim, ampak samemu sebi je to, da se ne bodo ponovile napake preteklosti. To je glavno vprašanje: ali se priznava odkrito, da je bila frontistična politična napaka? PSI — toda samo en njegov del in samo delno — to že priznava, vendar pa jo skuša opravičiti». Pellicani zaključuje: «Spričo dejstva, da se PSI zaveda svojega dolga do italijanske demokracije in izjavlja, da je pripravljen plačati ga, se mora italijanska demokracija prav tako zavedati zgodovinskega dolga, ki ga ima do socialističnega gibanja, in mora čakati z zaupanjem, ne da bi postavljala ultimativnih rokov; budna vsekakor, toda z zaupanjem».

Komunistični poslanec Boldrini je vprašal ministra pošte in telekomunikacij, zakaj niso predvideli izdaje serije poštnih znamk za dvajsetletnico začetka osvobodilne vojne, ki jo bodo slovesno proslavili v vsej deželi, in dodaja; ali ne bi bilo primerno spomniti se s tako izdajo vsaj štirih godkov, ki označujejo začetek vstaje italijanskega naroda, namreč bitko pri Porta San Paolo, štiri dni borbe v Neaplju, bitke pri Cefaloniji in Bovesu.

Predsednik ustavnega sodišča Cappi je danes podal ostavko na svoje mesto, ker se njegovo zdravstveno stanje ne izboljša.

Predvidevajo, da bo ustavno sodišče ostavko sprejelo in izvolilo iz svoje srede novega predsednika.

Mollet in de Gaulle

PARIZ, 15. — V intervjuju za neki večerni list je predsednik francoske socialistične stranke SFIO Guy Mollet izjavil med drugim, da bo «avtoriteta de Gaulla izšla oslabljena iz referenduma 28. t.m. De Gaulle ne bo dobil večine vpisanih volivcev, ampak kvečjemu večino glasujočih». Mollet je ponovno označil za protiustavno grožnjo de Gaulla, da se bo umaknil v Colombey, če ne bo dosegel zadovoljivega rezultata: «De Gaulle dodaja tako vladni krizi še krizo predsednika republike in postavlja Francoze pred sledeče stanje: 29. t.m. zjutraj se Francija utegne znajti brez predsednika republike; brez vlade, ker je morala podati ostavko, in brez skupščine, ker je bila razpuščena». Mollet je dodal, da tako stanje ne bi našlo nepripravljene politične stranke, ker so se že sporazumele za tak primer: posle predsednika republike bo prevzel začasno predsednik senata, ki bo organiziral izvolitev predsednika republike.

V pismu, ki ga je poslala tiskovni agenciji AFP, oasovska organizacija CNR, ki jo vodi Bidault, izjavlja, da bo prenehala z atentati na de Gaulla, dokler ne bo francoski narod izrekel svoje sodbe na referendumu 28. t.m.; hkrati to organizacija poziva Francoze, naj na referendumu od, govore z «ne».

Jemenska vojska uspešno nadaljuje očiščevalno akcijo ob meji

KAIRO, 15. — Jemenski revolucionarni svet je pod predsedstvom generala Salala sklenil poslati odrede narodne garde na področje Taiz in na področja južne meje. To javlja agencija Srednji vzhod, ki dodaja, da bodo te enote oborožene tako, da bodo lahko odbile sleherni napad z juga. V Sani so ustanovili ministrstvo za krajevno vlado, ki mu predseduje Ahmed Noman, ki je več časa živel v izgnanstvu.

Danes je radio Sana javil, da je jemenska vojska včeraj zasedla postojanko Alsafra v severnem Jemenu, ki so jo do tedaj nadzorovale čete princa Hasana. Radio je dodal, da so Hasanove čete zapustile pri begu veliko količino vojaškega materiala, med katerim je bilo tudi orožje izraelskega izvora. Hasanove čete so bile pognane v beg tudi vzhodno od Sade in so se umaknile proti Nagranu. Včeraj je Salal izjavil, da so na meji med Jemenom in Saudovo Arabijo odkrili minska polja. Preko severno-vzhodne meje je prišlo na jemensko ozemlje šestnajst jordanskih častnikov. Razen tega skušajo elementi iz Saudove Arabije in iz britanskega protektorata Adena izzvati nerede na področju Sade na severni meji Jemena ter na področju Marib na vzhodni meji. Te čete imajo težko orožje. Salal je pripomnil, da se čiščenje na teh področjih učinkovito nadaljuje ter da so bile saudske in jordanske čete na področju Sade dokončno likvidirane.Salal je tudi izjavil, da jemenska vojska lahko odbije vsak napad, v primeru potrebe pa bo jemenska vlada zaprosila za orožje od katere koli države.

Jordanski radio pa neprestano govori o «zmagovitih pohodih Hasanovih čet». Agencija «Srednji vzhod» poroča, da imam Badr ni bil ubit med napadom na kraljevo palačo, temveč hudo ranjen v nogo in mu je uspelo zbežati v Dahran. Od tu ga je verjetno pripeljalo na saudsko ozemlje neko ameriško letalo. Jordanski radio trdi, da je Badr določil svoj glavni štab na jemenskem ozemlju. Kakor piše kairski list «Al Ahram», izjavljajo v uradnih krogih jemenske vojske, da ni velike važnosti, ali je imam živ ali mrtev, ker «v Jemenu je monarhija za vedno mrtva».

Jugoslavija-Poljska

BEOGRAD, 15. — Danes popoldne se je vrnila v Beograd delegacija SZDLJ pod vodstvom Vladimira Bakarića, ki je bila na Poljskem od 3. do 12. oktobra na vabilo vodstva poljske Fronte narodne enotnosti. Ob prihodu v Beograd je Bakarić izjavil predstavnikom tiska, da je delegacija obiskala razne dele Poljske in da se je razgovarjala z Gomulko ter je imela stike s številnimi voditelji Fronte narodne enotnosti in s krajevnimi voditelji. Dodal je, da so jih povsod sprejeli zelo prisrčno, in da so jim ob vseh priložnostih poljski tovariši naročali pozdrave za jugoslovanske narode.

V zvezi z obiskom jugoslovanske delegacije na Poljskem piše «Tribuna Ludu»: «Devet dni je trajal obisk delegacije SZDLJ na Poljskem. To ni mnogo, toda zadostovalo je, da je omogočilo našim gostom, da se prepričajo o iskreni naklonjenosti poljskega naroda in njegovih predstavnikov do narodov Jugoslavije, ker so narodi Jugoslavije povezani z dvema velikima idealoma, ki sta mir in socializem. Pri graditvi socializma želimo izmenjavo izkušenj in da drugi drugim pomagamo pri razvoju gospodarskega, znanstvenega in kulturnega sodelovanja.

Kulturno sodelovanje FLRJ-Italija

BEOGRAD, 15. — Nocoj je prispela v Beograd kulturna delegacija iz Italije, ki jo vodi ravnatelj odseka za kulturne zveze s tujino Giulio Del Balzo. Delegati se bodo razgovarjali o določitvi programa kulturnega in znanstvenega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo za prihodnji dve leti.

DANES

Na Zahodu še vedno mnogo ugibajo o sovjetskih namenih glede Berlina in sejejo paniko. S tem v zvezi je moskovska «Pravda» objavila članek, v katerem obtožuje ZDA, da umetno ustvarjajo ozračje panike, ki jo poživljajo celo Dean Rusk, Mac Namara in sam predsednik Kennedy. Kakor poročajo agencije, so v Londonu «presenečeni» nad tem ustvarjanjem panike in poudarjajo, da jim ni nič znanega o kakih novih sovjetskih namerah. To je baje izjavil tudi zahodnonemški zunanji minister Schroeder na današnjem razgovoru z Ruskom. V Londonu pa pripominjajo še, da je treba upoštevati, da je sedaj v ZDA v razmahu volilna kampanja. Glede napovedanega Adenauerjevega obiska v ZDA pa trdijo v Bonnu, da ta obisk nima prav nobene zveze z razgovori z Gromikom o Berlinu. Temu pa seveda nihče ne verjame.

Mnogo pozornosti je vzbudil izredno prisrčen sprejem, ki so ga danes priredili v Beli hiši predsedniku alžirske vlade Ben Beli. Pozdravili so ga z 21 topovskimi streli. Ker potuje Ben Bela jutri na Kubo, pa mu je Kennedy baje odsvetoval kakršno koli posredovanje, češ da ni mogoče nobeno posredovanje, ker da ima na Kubi «izvor prevratna dejavnost proti ZDA in državam Latinske Amerike», in ker «je režim na Kubi enak sovjetskemu režimu».

Velike demonstracije Flamcev v Bruslju

Spopadi med Flamci in Valonci - Mobilizirali so nad 4000 policajev

BRUSELJ, 15. — Včeraj so hodili nad štiri tisoč policajev Flamcev, ki zahtevajo «etnično čisto» Bruslju, kjer je večina prebivalstva valonskega porekla.

Na desettisoče Flamcev iz vse Belgije je prišlo včeraj v Bruselj na veliko zborovanje, da podprejo zahteve Flamcev iz glavnega mesta za avtonomijo v okviru občinskega sveta.

Policija v Bruslju je že zjutraj zaprla nekatere glavne dohode v mesto. Demonstranti so porušili številne barikade. Proti demonstrantom je nastopila policija na konjih in s šlemi. Razgnala je Flamce, ki so nameravali zaključiti svoje demonstracije s «korakanjem na parlament».

V sredini mesta so se Flamci spopadli z valonskimi demonstranti. Pri spopadu je bilo ranjenih okoli dvajset ljudi, povečini Valonci, ki so jih odpeljali v bolnišnico. Policija je aretirala okoli 40 demonstrantov na obeh straneh. Med policaji so bili trije ranjeni.

V središču Bruslja so Valonci popoldne ponovili incidente. Policija na konjih jih je kmalu razgnala.

Flamci, ki sestavljajo 60 odstotkov prebivalstva v Belgiji (devet milijonov prebivalcev) in živijo predvsem na severnih področjih, se pritožujejo, da se njihov jezik (holandski) zanemarja v primerjavi s francoskim (ki je jezik Valoncev). V Bruslju sta obe skupini mešani, toda prevladuje uporaba francoščine.

Pritožbe Flamcev se vlečejo že 132 let, t. j. odkar obstaja neodvisna Belgija. Skoraj eno stoletje je prevladovala francoščina. Holandski jezik ni bil dopuščen na sodnijah, v vojski, v javni upravi in na univerzi. Pred tridesetimi leti so Flamci dosegli enakopravnost svojega jezika s francoskim. Vendar pa se še pritožujejo, da valonski element prevladuje v javnem življenju, čeprav imajo Flamci večino predstavnikov v parlamentu in večino mest v državnih uradih.

Valonski demonstranti so vzklikali «svobodnemu in francoskemu Bruslju», in so prepevali Marseljezo. Ironično so proti Flamcem vzklikali tudi z nacističnim pozdravom «Sieg heil». (Med vojno je namreč velik del Flamcev sodeloval z nacističnim okupatorjem).

Uganda 110. članica OZN

NEW YORK, 15. — Varnostni svet je soglasno priporočal sprejem Ugande v Združene narode na podlagi predloga Velike Britanije, Gane in ZAR. Sprejem bo skupščina potrdila na seji 25. oktobra. Uganda je torej 110. članica te mednarodne organizacije.

Nemški kardinal Frings na prvi seji koncila je v svojih izjavah podprl francoski predlog za sporazumno pripravo kandidatnih list

Težavna pogajanja o članih posameznih komisij na koncilu

RIM, 15. — V zvezi z drugo sejo koncila, ki bo jutri zjutraj ob 9, so se danes ves dan nadaljevala posvetovanja in pogajanja med številnimi delegati, ki so se ločeno sestali po državah ali v večjih skupinah, da pripravijo sezname svojih kandidatov za člane posamezne komisije. Prevladuje mnenje, da bo jutri težko končati glasovanje o vseh 160 članih, ki jih je treba imenovati.

Francoski škofje so izjavili, da odločno nasprotujejo vsakemu nacionalnemu bloku pri volitvi teh članov in da želijo široke sporazume. Navezali so tesne stike s francoskimi, italijanskimi, španskimi in ameriškimi predstavniki.

Papež je danes sprejel predsednika svetovnega metodističnega sveta, tajnik za združitev kristjanov kardinal Bea pa je priredil v nekem hotelu sprejem vsem nekatoliškim opazovalcem. Ob tej priložnosti je kardinal Bea izrazil obžalovanje, ker nekatere vzhodne pravoslavne cerkve niso poslale svojih opazovalcev.

V imenu povabljencev se je delegat nemške evangelijske cerkve dr. Schlink, zahvalil kardinalu Bei, ker so opazovalci dobili iste teze, ki so jih razdelili koncilskim očetom, tako da imajo sedaj možnost povedati o tem svoje mnenje. Zatem je poudaril nekatere točke, o katerih se bodo med posameznimi cerkvami lahko začeli razgovori.

Moskva obtožuje ZDA, da ustvarjajo paniko v zvezi z zahodnoberlinskim vprašanjem

Schroederjevi razgovori z Ruskom - V Bonnu izjavljajo, da Adenauerjev obisk v ZDA ni v nobeni zvezi z razgovori Ruska z Gromikom

WASHINGTON, 15. — Zahodnonemški zunanji minister Schroeder, ki se je včeraj sestal z državnim tajnikom Ruskom, je danes nadaljeval razgovore z visokimi funkcionarji državnega departmaja. Popoldne se je ponovno sestal z Ruskom, jutri pa bo imel razgovor z obrambnim ministrom Mac Namaro.

Predstavnik ameriškega državnega departmaja je danes zanikal trditve ameriškega tiska, da bi ameriška vlada bila pripravljena popustiti glede Berlina v zameno za «zmernejše stališče» Sovjetske zveze glede Kube.

V Bonnu je tajnik za informacije von Hase izjavil, da je bil datum za obisk Adenauerja v Washingtonu določen na pobudo ameriške vlade. Dodal pa je, da «mednarodni položaj ni nujno narekoval potovanja v tem času». Pripomnil je, da ni niti najmanjše zveze med Adenauerjevim obiskom ter razgovori med Ruskom in Gromikom.

Zatem je predstavnik izjavil, da njegova vlada nima nobenega elementa, da bi domnevala, da Sovjetska zveza ima v mislih kako važno potezo v zvezi z Berlinom v novembru z izjemo s tem, kar omenja neka sovjetska nota ameriški vladi, da namerava Sovjetska zveza odložiti berlinsko vprašanje do časa po ameriških volitvah.

Kar se tiče stališče bonske vlade do predloga o imenovanju mednarodne oblasti za nadzorovanje dohodov v Berlin, je von Hase izjavil, da načelno Zahodna Nemčija ne nasprotuje uvedbi takega nadzorstva, toda «vse je odvisno od sestave te oblasti in od pristojnosti, ki bi jo imela». Razen tega bi pri tem bila neizbežna udeležba predstavnikov Vzhodne Nemčije «na tehnični ravni».

V Londonu kažejo v uradnih krogih «presenečenje» zaradi večkratnih izjav ameriških osebnosti, češ da bo sredi novembra prišlo do hude krize okoli Berlina. Pri tem poudarjajo, da je treba sicer upoštevati volilno ozračje v ZDA, toda omenjene izjave se lahko tolmačijo tudi zaradi napetosti, ki je nastala v ZDA v zvezi s Kubo. Britanska vlada pa nima nobene informacije glede sovjetskih namenov v zvezi z Berlinom.

Moskovska «Pravda» obtožuje ZDA, da umetno ustvarjajo ozračje panike v zvezi z Berlinom. «Panično kričanje glede bližnje krize v Berlinu, s katerim skuša Washington ustrahovati ameriško ljudstvo in svoje zaveznike, piše list, ni nič drugega nego izsiljevanje, s katerim hočejo preprečiti pametno rešitev nemškega vprašanja.»

List pripomina da so Robert Kennedy, Mac Namara, Dean Rusk in tudi sam predsednik Kennedy napovedali krizo v zvezi z zahodnim Berlinom v prihodnjih tednih. List pravi, da predvsem revanšisti v Bonnu potrebujejo to histerično kričanje».

«Pravda» omenja zatem nedavni obisk Brandta v Washingotnu, sedanji obisk ministra Schroederja in napovedani obisk Adenauerja ter pravi, da «bonski revanšisti kričijo in strahujejo Washington izkoriščajoč zmedo, ki vlada v ameriški politiki».

«Washington — nadaljuje list — pa s svoje strani strahuje ves Zahod, in to ustrahovanje je povezano s širjenjem številnih «izsiljevalnih» načrtov do zahodnega Berlina, kakor je načrt, ki predvideva združitev tega mesta z Nemško zvezno republiko, kar pa so takoj zanikali, ker bi to pomenilo «žagati vejo na katero so se povzpele zahodne države».

Na koncu ponavlja «Pravda», da bi bila edina rešitev nemškega vprašanja sklenitev mirovne pogodbe in na tej poclagi tudi normalizacija zahodnoberlinskega vprašanja.

Quadros zgubil pri volitvah v Sao Paulu

RIO DE JANEIRO, 15. — Bivši predsednik Brazilije Janio Quadros je včeraj zgubil na volitvah za guvernerja najvplivnejše brazilske države Sao Paulo. Največ glasov je dobil Pereira de Barros. Štetje so zaključili v 4420 sedežih od skupnih 4500. Barros je dobil približno sto tisoč glasov več kakor Quadros.

Kako bo razdeljenih 45 mest v senatu in 402 mesta v predsedniškem domu, se bo dokončno vedelo šele čez dva tedna. Šele tedaj pričakujejo popoldne izide volitev, ki so bile preteklo nedeljo v novi zvezni predstavniški dom, za dve tretjini senata in za več guvernerjev držav.

Gomulka v vzhodnem Berlinu

BERLIN, 15. — Davi je prispela v vzhodni Berlin poljska delegacija, ki jo vodi voditelj poljske komunistične stranke Gomulka. V delegaciji je tudi predsednik poljske vlade Cyrankievicz. Delegacijo je sprejel predsednik vzhodnonemške vlade Ulbricht skupno z drugimi vzhodnonemškimi oblastmi. Uradni obisk poljske delegacije bo trajal pet dni, in v tem času bo delegacija imela številne razgovore z vzhodnonemškimi voditelji. Gomulka bo govoril tudi na seji ljudske skupščine v vzhodnem Berlinu. Delegacija se bo vrnila v Varšavo v soboto zjutraj.

Gomulka je ob prihodu izjavil, da pomeni skupna borba za sklenitev nemške mirovne pogodbe in za odpravo ostankov druge vojne borbo za ohranitev miru in za zmago načel miroljubnega sožitja. Pripomnil je, da obeh dežel ne združuje samo meja «kupnega miru na Odri in Nisi, temveč tudi skupna načela in skupni smotri.

Ulbricht je v svojem govoru med drugim omenil, da Vzhodna Nemčija priznava poljsko mejo na Odri in Nisi že od leta 1950.

Gomulka in Ulbricht sta imela popoldne svoj prvi razgovor. Navzoči so bili tudi sodelavci obeh državnikov.

Spomenici ZDA o jedrskih eksplozijah

NEW YORK, 15. — Ameriška delegacija v OZN je razdelila danes delegatom držav članic prepise dveh spomenic v zvezi z jedrskimi poizkusi in mednarodnim nadzorstvom.

Prvi dokument pravi, da kljub napredovanju ni moč sedaj razlikovati podzemeljskih jedrskih eksplozij od potresov. Zato so nujno potrebne inšpekcije na kraju samem, da se lahko ugotovi atomska eksplozija.

Druga spomenica, ki govori o tehnični plati pogodbe o prepovedi jedrskih poizkusov, pa pravi, da je jakost registriranih potresnih znakov ob jedrskih eksplozijah odvisna od terena, kjer eksplozija nastane.

Oba dokumenta poudarjata, da bi «skromna zelo kvalitetna mreža» potresnih postaj na severni polobli lahko ugotavljala tako ameriške, kakor sovjetske poizkuse, toda «v večini primerov» se naravni potresi v Sovjetski zvezi ne morejo razlikovati od eksplozij, ki jih registrirajo seizmografi.

Nehru o pogajanjih s Kitajsko

COLOMBO, 15. — Predsednik indijske vlade Nehru je danes izjavil, da Indija ne bo začela pogajanj s Kitajsko za rešitev obmejnega spora, dokler se Kitajci ne bodo umaknili z indijskega ozemlja.

«Nočemo bojev, je izjavil Nehru, toda moramo ustaviti napredovanje kitajskih čet. Ne moremo dopustiti, da bi Kitajci imeli zasedeno naše ozemlje in da bi zatem uporabljali svoje položaje kot oporišče za pogajanja.»

Ivo Vejvoda pri Fanfaniju

RIM, 15. — Predsednik vlade Fanfani je sprejel nocoj v palači Chigi jugoslovanskega veleposlanika Ivo Vejvodo.

LONDON, 15. — Predstavnik Foreign Officea je izjavil, da so bili angleško-ameriški razgovori glede groženj skupine kubanskih beguncev proti angleškim ladjam, ki prevažajo blago na Kubo «zadovoljivi». Ni pa hotel povedati, ali so ameriške oblasti dale zagotovila, da bodo v prihodnje preprečile dejavnost skupine kubanskih beguncev.

Ben Bela sprejet v Beli hiši z 21 topovskimi salvami

Prisrčen razgovor s Kennedyjem - Jutri pojde Ben Bela na Kubo

WASHINGTON, 15. — Predsednik alžirske vlade Ben Bela je prišel danes v Belo hišo na razgovor s predsednikom Kennedyjem. Istočasno je državni tajnik Dean Rusk začel razgovor z alžirskim zunanjim ministrom Hemistijem.

Bela hiša je uvedla danes nov postopek v ceremoniji pri sprejemanju tujih državnikov. Ben Belo so pozdravili s salvo 21 topov, Kennedy pa ga je sprejel v parku pred Belo hišo.

V svojem pozdravnem nagovoru je Kennedy izjavil, da so ZDA ob strani Alžirije na poti miru in napredka: «Alžirija ima pred seboj veliko nalogo ne samo v Afriki, temveč na vsem svetu,» je poudaril Kennedy. Ben Beli je izkazala vojaške časti častna straža.

Ben Bela se je zahvalil Kennedyju za sprejem in tudi za «pogumno in jasno stališče že pred leti v korist alžirske neodvisnosti», ko je Kenndy bil leta 1958 senator države Massachussetts.

Kmalu zatem sta oba državnika začela politične razgovore, ki so se nadaljevali pri kosilu, ki ga je Kennedy priredil svojemu gostu na čast v Beli hiši.

V sredo bo Ben Bela odpotoval na Kubo, kjer mu pripravljajo velik sprejem. S tem v zvezi zatrjujejo, da je predsednik Kennedy sporočil Ben Beli, da ne želi njegovega posredovanja, češ da «vprašanje Kube ne nudi nobene možnosti posredovanja predvsem iz dveh razlogov: tesna povezanost med Castrovim in sovjetskim režimom, in dejstvo, da ima na Kubi izvor prevratna dejavnost v škodo ZDA in latinskoameriških držav».

Alžirski list «Al Vhab» piše, da je tajnik OZN U Tant sprejel vabilo Ben Bele, naj obišče Alžirijo. Na obisk bo verjetno prišel v začetku prihodnjega leta.

Francoska vojska pa je danes izročila alžirskemu letalstvu važno letalsko oporišče Maison Blanche v Alžiru na podlagi določb evianskega sporazuma.

Novo odkritje potvarjanja živil

RIM, 15. — Kakor poroča nedeljski «Avanti», so odkrili novo sleparijo v zvezi z živili. Omenjeni list piše, da so ugotovili, da je družba Elah v Genovi, ki proizvaja bombone Elah, kupovala v Franciji na stote mleka v prahu, ki je bilo določeno za krmljenje živine. Poročila o tem so prišla naravnost od občinskega odbora v Genovi. «Avanti» piše dalje, da mleko v prahu za živino, ki ga dobivajo iz ostankov pri izdelovanju mleka, vsebuje veliko količino flore bakterijev, ki je neskodljiva za kuretino in za svinje, toda je nevarna za človeka. List pravi, da so prav to snov uporabljale omenjena družba Elah iz Genove, družba «GEI» iz Genove ter številna druga podjetja, ki se bavijo z živilsko industrijo.

V neko skladišče so stalno prihajale velike količine vreč z napisi v francoščini: «Posneto mleko v prahu, kvaliteta «A» za krmljenje živine, čista teža 50 kilogramov.» Iste vreče brez etikete so zatem prevažali iz skladišča s kamioni podjetja Elah.

Omenjeni list piše dalje, da so podatke, ki so jih ugotovili pri preiskavi, poslali odborniku za higieno in zdravstvo v Milanu Beltraminiju. V Genovi so zaplenili 123 vreč od skupne pošiljke dvesto vreč, ki jih je dobilo podjetje Elah. Pri tvrdki GEI pa so zaplenili 140 stotov pripravljenega sladoleda. To podjetje so že enkrat ovadili, ker je uporabljalo pri izdelovanju sladoleda škodljive snovi, ki baje povzročajo raka.

Mleko v prahu je prihajalo v Italijo preko Benetk, kjer so ga ocarinili kot živilsko krmo. Blago je prihajalo preko meje po posredovanju neke zadruge v Cava Tinozzi v pokrajini Cremona. Od tu so ga razpošiljali na razne kraje. En del blaga je prišel v Milan.

Domnevajo, da so to blago kupovala tudi številna druga podjetja, ter se baje uporablja tudi za zamešanje mortadele in nekaterih vrst klobas.

HONOLULU, 15. — Ameriška jedrska eksplozija v veliki višini, ki bi jo morali povzročiti davi nad otokom Johnson, je bila odložena za štiriindvajset ur zaradi slabega vremena. Bomba bo eksplodirala v višini okoli 65 kilometrov.

Ob primeru Meredith

«Če bi se to (namreč zadeva Meredith, op. ur.) zgodilo kje drugje v deželi, bi bil izid spora jasen in predvidljiv. Užaljeni profesorji bi sprožili salvo, v kateri bi razložili zakonske in zgodovinske pomanjkljivosti v guvernerjevem stališču in tisk bi seveda objavil to mnenje manjšine... V Mississippiju pa je bilo to nemogoče, kajti tam ne trpijo opozicijskih mnenj od države zaposlenih vzgojiteljev. Člani profesorskega zbora, ki se zavedajo, da bi spor s pravovernim, uradnim stališčem pomenil politične in družbene represalije, so molčali».

Tako piše v svojem pismu newyorškemu «Timesu» rezervni podporočnik William Silver, verjetno vpoklican ob mobilizaciji Nacionalne garde, v zvezi z nedavnimi dogodki okrog vpisa črnskega študenta, vojaškega veterana Jamesa O. Mereditha, na državno univerzo Mississippija, namenjeno vsej mladini te zvezne države, v resnici pa rezervirano za belce.

Od prvega oktobra do danes zadeva Meredith ni zahtevala le dveh mrtvecev, 75 ranjenih, na stotine aretiranih, akcijo 300 zveznih policajev in mobilizacijo 12 tisoč vojakov Nacionalne garde, postavljene pod zvezno oblast, s tem pa tudi tisočev in tisočev dolarjev ameriških davkoplačevalcev, temveč je ugledu ZDA, zvezne vlade in predsednika republike, ki prav zdaj ne doživljajo ravno najprijetnejših časov, prizadejala neprecenljivo moralno škodo v svetu, še posebej pa v mladih azijskih in afriških državah.

Že nekajkrat v zadnjih letih, v Little Rocku, Montgomeryju (Alabama), New Orleansu in drugod je zvezna vlada zastavila svojo oboroženo silo za obrambo določenih načel; vprašanje pa je, če je politika «preskusnih kamnov», posameznikov, ki s pomočjo zveznega aparata prebijajo zid segregacije, res tisto, kar naj uveljavi načelo enakosti vseh državljanov ZDA brez razlike vere, rase ali — to predvsem — barve.

Zakonska podlaga, na katero se opira boj južnih segregacionistov proti integraciji šolstva (primer Meredith), ki jo zahteva zvezna zakonodaja, je vprašanje pravic zveznih držav napram federaciji. Šolstvo je namreč zadeva držav, ker pa je šolstvo kompetenca Mississippija, zveza nima pravice vsiljevati nobene določene osebe za slušatelja univerze v tej državi. Poseg Washingtona je torej nezakonit, prisotnost zveznih čet na ozemlju univerze pa invazija suverene države.

Kaže, da se temu uradnemu, a netočnemu mnenju pridružuje večina (belih) državljanov Mississippija, izdatno podprtih v tej filozofiji po svojih politikih, vzgojiteljih, duhovnikih in teoretikih. Prepričanje, ki je že izročilo, ni od včeraj, temveč izhaja od prvih napadov s Severa proti suženjstvu, gospodarski hrbtenici Mississippija in sploh plantažnega Juga v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Obdobje obnove, kot imenujejo čas neposredno po državljanski vojni, ki res ni bilo najbolj srečno, je skupaj z grenko mislijo na poraz to mnenje le okrepilo in tako izročeno današnjim rodovom dejansko predstavlja kodeks mišljenja, ki se mu moderno misleči učitelji državne univerze v Mississippiju v skrbi za svoj materialni obstoj ne upajo upreti.

V našem času, po drugi svetovni vojni, ko se Jug iz zaostale, pretežno agrarne dežele nagio spreminja v industrijsko, ko se nujno sprožajo procesi razslojevanja starih in uveljavljanja novih slojev (to pa so predvsem črnci), je ta družbena filozofija postala last vseh konservativnih elementov, ki hočejo proces zadržati, če pa tega ne, pa vsaj obvladati. «Politična misel se je ustavila v Mississippiju okrog l. 1850», je izjavil novinarjem ob zadevi Meredith profesor univerze države Mississippi, ki je ostal neimenovan...

Pravica do enakih možnosti za vse je v novih pogojih bistven element za uveljavitev zapostavljenih, tj. črncev. Zato ni čudno, če so vsi predstavniki «javnega življenja» Juga v vseh državah in ne le v Mississippiju uperili vse topove prav na sklep zveznega vrhovnega sodišča ZDA (1954) o desegregaciji šol. Pravniki so ga napadali kot nezakonitega, duhovniki so privlekli na dan Biblijo, da bi dokazali, da je ločitev ras volja božja, sredstva informacij od listov do televizije so podprla rasistično propagando.

Vse skupaj pa je bilo proglašeno za «ogabno rdečo zaroto». «Sveti državljanov», ki so jih začeli ustanavljati na Jugu, so dobili izdatno podporo za svoje «antikomunistične vzgojne programe». Ti pa so bili ustanovljeni z edinim namenom, da obdržijo uveljavljeni (tj. rasistični) družbeni red Juga.

Spričo tega ni čudno, če so rasistično usmerjeni študentje univerze, ki so napadali zvezne policaje in vojake, vpili: «Yankeeji, pojdite domov! Zakaj ne greste rajši na Kubo?» in če so bili prepričani, da je njihov boj zoper zvezno oblast moč primerjati z dogodki na Madžarskem...

V tem okviru se je znašel na žalostnem prizorišču junak ameriških konservativcev, bivši general Edwin Walker, in končal svoj donkihotski pohod kot primer v opazovalnici kaznilniške bolnišnice za duševne bolezni v Springfieldu.

Walkerja je sicer moč odpraviti kot figuro drugotnega pomena v ameriškem javnem življenju, če ne še manj, teže pa je zakriti dejstvo, da sta se ob primeru Meredith na «bojišču» okrog državne univerze v Oxfordu (Mississippi) srečali obe reakcionarni smeri, obe zelo močni v današnjem ameriškem javnem življenju: tradicionalna, južnjaško-rasistična, in časovno moderna, takozvana konservativna, glavna pobornica hladne vojne in rabiatnega antikomunizma.

Družbeno in gospodarsko hrbtenico imata obe isto: konservativni business, ki se ne znajde v novih pogojih današnjega sveta in išče rešitve v starih receptih.

Sicer pa se ne križata le tu; oba senatorja iz Mississippija, James O. Eastland in John Stennis, sta zagovornika upora zoper zvezne ukrepe in zagovornika segregacije. Oba sta prominentna «konservativca» med demokrati, oba vneta in vplivna hladna bojevnika, oba vodilni osebnosti v odporu proti določenim naporom Bele hiše tako v domači kot v svetovni politiki. Neuspehi ZDA v svetovnem merilu pa so brez dvoma odraz njenih notranjih kriz, med katerimi emancipacija črncev ni na zadnjem mestu.

Barnett bo moral plačati globo

WASHINGTON, 15. — Zvezni pravosodni minister je danes od prizivnega sodišča v New Orleansu zahteval, da kaznuje s 100.000 dolarji globe Rossa Barnetta, guvernerja Mississippija, ker se ni pojavil na sodišču. Kot je znano, je bil pred časom Barnett pozvan pred sodišče «zaradi razžalitve sodišča». Razen tega zahteva zvezni minister, da se guverner kaznuje z nadaljnjimi 10.000 dolarji za vsak dan, ki poteče, ne da bi se guverner pojavil pred sodiščem. Za čas od 2. do 12. oktobra znaša ta globa že 100.000 dolarjev.

Ukrep je sporočil generalni prokurator (pravosodni minister) Robert Kennedy, predsednikov brat, ki je osebno vodil poseg zvezne vlade proti guvernerju Barnettu. Sporočilo pa priznava, da je Barnett deloma popravil svoje ravnanje, ker je 30. septembra zvečer dovolil črnskemu študentu Jamesu Meredithu ter njegovemu spremstvu vstop v državno univerzo Mississippija.

Zahteve posameznih stanj je moralo sodišče prejeti do danes. Ni še določen datum, kdaj bo sodišče dokončno odločilo o obtožbah proti guvernerju Barnettu. Tudi guvernerjev namestnik Johnson je obtožen «preziranja sodišča in bo lahko obsojen na kazen 5.000 dolarjev na dan, če ne bo mogel dokazati, da je izpolnil ukaze sodišča.

MARTINSVILLE, 15. — Danes se je začela 17-letna Hazel Adams udeleževati tečajev na tukajšnjem oddelku virginijske univerze. Gre za prvega črnskega gojenca sprejetega na omenjeni oddelek, ki so ga smeli doslej obiskovati samo belci. Vpis študentke, ki ga je določil neki zvezni sodnik, ni povzročil nikakih incidentov.

Med Francijo in kneževino Monaco je prišlo do «spora» in na meji sedaj francoski cariniki pregledujejo avtomobile. Ljudje to opazujejo, ker jim je nekaj povsem novega

Od danes na Pacifiku poskusi SZ z raketami

MOSKVA, 15. — Agencija Tass je sporočila, da bo SZ od jutri do 30. oktobra preskušala nov tip nosilnih raket na več stopenj, namenjenih za kozmično eksplozijo. Poskusi bodo v dveh področjih Tihega oceana. Tako kot podobni poskusi l. 1960 in 1961 bodo tudi to pot rakete brez zadnje stopnje. Tass je dal tudi točno obvestilo o koordinatah obeh področij, kjer bodo poskusi. Prvo področje b zahodno od Marshallskih (ZDA) in Gilbertovih (Vel. Brit.) otokov, drugo pa severno od Midwayskih in Havajskih otokov.

KARLSRUHE, 15. — Javni tožilec je danes zahteval dosmrtno prisilno delo za Bogdana Stašinskega, bivšega agenta sovjetske tajne službe, ki je priznal, da je s posebno «pištolo na strup» ubil dva ukrajinska emigrantska eksponenta.

ALI BO USPEL PETI POSKUS?

«Ranger V» bo zaradi okvare izstreljen proti Luni šele jutri namesto danes

Krogla s premerom 30 cm, v kateri bodo znanstveni instrumenti, bi morala s površja Lune približno mesec dni oddajati zelo važne znanstvene podatke

CAPE CANAVERAL, 15. — Tehniki NASA so sporočili, da je izstrelitev rakete «Ranger V» odložena od jutri za nadaljnjih 24 ur. V majhni krogli s 30 cm premera, ki naj bi padla na Luno ter oddajala na Zemljo zelo važne znanstvene podatke, so našli neko napako, zaradi katere je bilo treba izstrelitev odložiti. V sledečih petih dneh je vsako jutro 90 minut, ki so ugodne za izstrelitev; če pa izstrelitev ne bo mogoča do petka, jo bo treba odložiti na prihodnji mesec.

Za izstrelitev vlada veliko zanimanje, ker so se vsi štirje dosedanji poskusi izstrelitve na Luno ponesrečili. Prvi dve raketi «Ranger» sta ostali v orbiti okrog Zemlje, ker se ni prižgala zadnja stopnja nosilne rakete; tretja je zgrešila smer te šla 40 tisoč km mimo Lune; četrta pa je padla na Luno, a so na njej nastale tolikšne poškodbe, da od nje ni bilo mogoče dobiti koristnih podatkov.

Če bo šlo vse po sreči, bi morala tokrat nosilna raketa dati «Rangerju» hitrost 40.000 km na uro, kar naj bi mu omogočilo, da bi dosegel Luno v približno 70 urah. Točno smer bo «Ranger» prejel po radijskih impulzih, oddanih iz Goldstona v Kaliforniji 16 ur po izstrelitvi z enakim sistemom, kot v primeru «Marinerja II».

Ko se bo «Ranger V» nahajal 8 tisoč km od Lune, to se pravi 65 minut pred padcem nanjo, bo avtomatično opravil zadnji manever ter obrnil svoj televizijski aparat za snemanje proti površini Lune. Ko bo 4.000 km od Lune, bo aparat začel oddajati v laboratorij v Goldstonu posnetke z Lune vsakih 13 sekund in to skozi 35 minut vse do višine 25 km. V tej višini bo iz nosilne rakete izstreljena krogla z znanstvenimi instrumenti, ki naj nepoškodovana pade na Luno. Priletela bo na površino Lune s hitrostjo približno 160 km na uro, toda udarec pri padcu bo omiljen, zaradi zaščitne obloge iz posebnega lesa, debele 60 cm. Poskusi, ki so jih opravili, so dokazali, da ostanejo pod takimi pogoji instrumenti nepokvarjeni. Ostali del kapice «Ranger» pa bo priletel na Luno s hitrostjo 10.000 km na uro in se bo razbil.

Krogla bo še približno en mesec oddajala na Zemljo podatke, ki bodo mogoče znanstvenikom povedali, ali ima Luna tekoče ali trdo jedro in če ima njena skorja podoben sestav kot zemeljska.

ORADELL (New Jersey), 15. — Množica 15.000 oseb je priredila prisrčen sprejem ameriškemu astronavtu Walterju Schirri, ki se je vrnil v majhen kraj, kjer se je rodil. Spremljala ga je žena Jo, 4-letna hčerka Suzanne ter 12-letni sin Walter.

Bela hiša je potrdila, da bo predsednik Kennedy jutri sprejel Schirro, in je objavila besedilo predsednikove brzojavke ravnatelju NASA Jamesu Webbu. V brzojavki Kennedy osebno čestita Schirri in tudi vsem osebam, ki so v zvezi z načrtom «Mercury».

Ali bo deklica obvarovana pred slepoto

MANTOVA, 15. — Štiriletna deklica Clorinda Dal Prà bo čez nekaj mesecev ali pa celo čez nekaj tednov popolnoma slepa, če je ne operirajo v neki kliniki v New Yorku. Nedavno je deklico preiskal Italoameričan prof. La Rocca, slavni specialist, ki je izjavil, da bi deklico brezplačno operiral na okulistični kliniki v New Yorku. Zdravniki so mnenja, da je treba Clorindo operirati hitro, ker samo tako bi bilo mogoče rešiti deklici obe oči. Toda za pot je treba poldrugi milijon lir, ki pa jih starši nimajo. Zaradi tega se je župan občine Poggio Rusco obrnil za pomoč na pokrajinsko upravo Mantove, na ravnateljstvo družbe «Alitalia» in tudi na oblasti in osebnosti prestolnice. Če že jutri pomoč ne bo prišla, bodo začeli v 14 občinah nižjega predela mantovske pokrajine zbirko med ustanovami, združenji in prebivalci. Na zidove bodo obesili plakate s prošnjo za prispevke, ki naj mali deklici omogočijo pot z letalom v New York.

V Londonu podzemni parkirni prostor za 1100 avtomobilov

LONDON, 15. — Danes je ministrski predsednik Mac Millan otvoril ogromni podzemeljski parkirni prostor, kjer lahko stoji 1100 vozil. Prostor je zgrajen pod Hyde Parkom ter je največji med vsemi v Veliki Britaniji. Občinske oblasti so izročile Mac Millanu izkaznico, s katero lahko ministrski predsednik in vsi člani njegove družine puščajo na omenjenem prostoru svoje avtomobile brezplačno. Sicer je cena za parkiranje na tem prostoru 5 šilingov (okrog 400 lir) na dan. Za gradnjo so porabili okrog poldrugo milijardo lir.

Hladnejše vreme

MOSKVA, 15. — V Moskvi je danes padal prvi sneg v zimi 1962-63. V severnih predelih SZ so že močni snežni meteži.

Včeraj je močan ciklon divjal nad Habarovskom na skrajnem vzhodu SZ. Človeških žrtev ni bilo, škoda pa je velika.

MADRID, 15. — V mestu Alicante so zaradi hudega deževja nekatere ulice preplavljene. Neka hiša se je zrušila in neka ženska je s sinom utonila.

RIM, 15. — V mnogih pokrajinah Italije se je vreme poslabšalo in postalo je bolj mrzlo. Ponekod so bila močna neurja. Reka Pad, ki je bila skozi tri mesece zelo nizka, sedaj zopet narašča.

Dvanajst mrtvih v nekem perzijskem premogovniku

TEHERAN, 15. — Zaradi eksplozije plina v nekem premogovniku pokrajine Mazanderan na obrežju Kaspiskega morja je umrlo 12 rudarjev. Tako sporoča neki list iz Teherana, ki navaja, da so nadaljnjih 45 mož rešili a so vsi ranjeni.

LIZBONA, 15. — Na nekem železniškem prelazu se je lokomotiva zaletela v avtobus, ki je vozil romarje v Fatimo. Pri tej nesreči, ki se je dogodila v soboto zvečer, je bilo 8 oseb ubitih in 20 ranjenih.

CUENCE (Ekvador), 15. — Neki avtobus, ki je vozil 44 oseb proti Quitu, se je po poti vnel. Pri tem je izgubilo življenje 36 oseb, ostalih 8 pa so spravili v bolnišnico. Avtobus se je zaletel v neko skalo, ki je štrlela proti cesti. Policija domneva, da je šofer zadremal in tako zakrivil nesrečo.

ISTANBUL, 15. — Neki sovjetski obmejni stražnik se je blizu mesteca Igdir zatekel na turško ozemlje. Turške oblasti so uvedle preiskavo o okoliščinah in vzrokih bega stražnika, ki ga — tako so sporočile sovjetske obmejne oblasti — iščejo zaradi nekega navadnega zločina.

SANTA MARIA CAPUA VETERE (Caserta), 15. — Na dosmrtno ječo sta bila obsojena ljubimca Nicolina Graziano in Ciro Javarone, ker sta junija 1960 zastrupila Vincenza Javarona, moža Nicoline ter sorodnika Cira.

RIM, 15. — Davi je na letališče Fiumicino prispela skupina sedmih madžarskih arhitektov, ki so prejeli štipendijo, ki jo je razpisala madžarska akademija v Rimu. Arhitekti bodo ostali v Italiji mesec dni, ter bodo obiskali večja mesta.

Opazovalca ruske pravoslavne cerkve Vladimir Kotljarov in Vitalij Borovoj na vatikanskem koncilu

PROTIFRANKOVSKE DEMONSTRACIJE

«Španija da Franco ne»

Študentje in delavci so demonstrirali v Milanu, Bocnu, Trapaniju

MILAN, 15. — Na Trgu Mercanti je bila danes protifrankovska demonstracija v navzočnosti sen. Parrija, ki je tudi govoril. Demonstracijo so organizirale študentovske in sindikalne organizacije.

Sen. Parri je pojasnil vrednoto teh protestnih manifestacij za Španijo, ki si sledijo po raznih italijanskih mestih. Dejal je, da imajo ti protesti, ki izražajo čustva naravnega ogorčenja mladine zaradi policijskega nasilja nad študenti, še globlji pomen, ker prav sedaj prestaja Španija globoko krizo, ki bo morala privesti do političnega preobrata. Treba je prepričati vlade in vladajoče razrede o potrebi, da se Španija, ki naj postane demokratična, vključi v novo Evropo.

Med demonstracijo je milanski župan Cassinis, ki je tedaj v občinskem svetu čital poročilo o proračunu, pozval občinske svetovalce, naj se pridružijo zborovalcem, ki «protestirajo zaradi tragičnega položaja, v katerem se nahaja špansko ljudstvo zaradi izgube svojih demokratičnih svobošč in». Občinski svet se je z izjemo monarhistov in misinov pridružil besedam župana. Pozneje je župan s skupino odbornikov sprejel delegacijo študentov.

Po zborovanju je skupina demonstrantov odšla do Ul. Ariberto, kjer so prostori konzulata, ki je zastražen po policiji. Demonstranti so kričali: «Španija da, Franco ne.» Pozneje se je sprevod razšel brez incidentov.

BOCEN, 15. — Dijaki klasičnega in znanstvenega liceja ter višjih inštitutov so se dopoldne udeležili protifrankovske demonstracije. Zbrali so se v sprevod ter šli po ulicah centra. Pri tem so vzklikali protifrankovska gesla.

TRAPANI, 15. — Na Matteottijevem trgu je bilo zborovanje, na katerem so govorili številni govorniki, ki so izrazili solidarnost zborovalcev s španskim ljudstvom. Manifestacije za svobodo španskega ljudstva so se udeležili predstavniki študentov, mladinskih gibanj ter demokratičnih političnih organizacij.

Filipinska vlada odbila vizum košarkarjem FLRJ

BEOGRAD, 15. — Sporočilo filipinske vlade, da bo odbila vizum jugoslovanske košarkarske reprezentace, ki mora igrati v okviru svetovnega prvenstva v Manili, je naletelo na veliko ogorčenje vseh ljubiteljev tega športa v Jugoslaviji. Predsednik košarkarske zveze Jugoslavije je izjavil, da sklep filipinske vlade pomeni dejanje diskriminacije v športnem gibanju na svetu. Zveza je protestirala preko športne zveze Filipinov, ki je bila povabila jugoslovanske športnike. Tudi na samih Filipinih je sklep tamkajšnje vlade naletel na ostro kritiko. Podpredsednik košarkarske zveze Filipinov je izjavil, da bo zavrnitev vizuma Jugoslovanom verjetno imel za posledico, da bo mednarodna zveza preklicala status svetovnega prvenstva.

V nedeljo dopoldne so bile v belgijski prestolnici hude demonstracije Flamcev proti Valoncem. Flamci, ki žive bolj na severu in imajo v državi po številu večino (tudi v parlamentu), trdijo, da imajo vendar podrejeno vlogo, ker so ključni položaj v rokah francosko govorečih Valoncev

Irma Gramatica včeraj pokopana

FIRENCE, 15. — *Danes popoldne so pokopali igralko Irmo Gramatico. Njena sestra Emma, ki je dopoldne prispela iz Neaplja, se ves čas ni ločila od krste Irme. Ob strani ji je bil dr. De Biase, glavni inšpektor v ministrstvu za turizem in prireditve, ki je na pogrebu predstavljal ministra. Pogreba so se udeležili številni režiserji in igralci. Krsto so položili v družinsko grobnico, kjer so pokopani tudi njeni starši.*

Igralka Irma Gramatica je umrla v nedeljo zjutraj v Firencah v starosti 92 let. Želela je, da bi vest o njeni smrti ostala prikrita, dokler je ne bi pokopali, toda te njene želje ni bilo mogoče uslišati.

Irma Gramatica se je rodila leta 1870 (nekoč pa je sama navedla kot letnico rojstva 1873 in tako sta ponekod zabeleženi obe letnici). Pred drugo svetovno vojno, ko je že dokončala svojo veliko gledališko kariero, je prišla stanovat v Firence.

Rodila se je na Reki. Dali so ji ime Maria Francesca. Njen oče je zapustil delo v trgovini, da je lahko šel h gledališču — kot sufler. In v skromnih gledališčih, kjer je bil zaposlen on, se je zaposlila kot šivilja tudi njegova žena, Madžarka Kristina Bradil. Obadva sta bila iz nekoč premožnih toda obubožanih družin, vendar sta bila zadovoljna s svojim skromnim življenjem, ker sta ljubila gledališče. Njuna starejša hči, ki se je pozneje imenovala Irma, je nastopila prvič z majhno vlogo v komediji «Vzroki in učinki» Paola Ferrarija, ki je imela tedaj velik uspeh. Ko pa se je rodila še sestra Emma, ni bilo posebno lahko potovati z gledališčem in prevažati s seboj dva otroka. Pa so zaradi tega starejšo Irmo pustili v Firencah v nekem kolegiju. Tamkajšnje življenje je imelo za vedno znaten vpliv na deklico, ki se ji je kar priljubilo napol samostansko življenje. Pozneje pa se je vrnila v svet. Vsa družina je stopila v skupino Duse-Checchi-Cesare Rossi, ki je imela tedaj na sporedu turnejo v Južno Ameriko: v Argentino, Urugvaj in Brazilijo. Irmi je bilo petnajst let in v Sardoujevi Fedori je imela vlogo mladega služabnika umorjenega gospoda. Ko so jo spraševali, je morala povedati, kdo je umoril Vladimira, zaročenca Fedore. Ko je to povedala, je bila njena vloga končana.

Potem je sledilo potovanje: 28 dni po morju, Buenos Aires, Montevideo, Rio de Janeiro. V tistih krajih je razsajala bolezen, ki je posegla tudi v vrste igralcev in ugrabila mladega Artura Diottija. Bilo je tudi v tistem času, ko se je razkrilo, kar je že dlje časa tlelo med Eleonoro Duse in Flaviom Andòjem. Checchi, ki je bil mož Eleonore Duse in ki ji je pomagal v mnogih težavah njenega življenja, je v žalosti in obupu raje ostal v Argentini. Toda tudi 15-letna Irma je imela svojo tragedijo in najedla se je nekega sadja, za katerega je domnevala, da je strupeno. Ležeč na neki terasi je v noči čakala smrti; namesto te pa so prišli neki insekti, pred katerimi je zbežala. Smrti ni bilo, a ostala je bridkost, ki jo je še dolgo časa mučila.

Ko so se vsi skupaj vrnili v Italijo, se je Irma po treh letih poročila z nekim igralcem, ki je bil sicer lep a ne posebno dober kot igralec. Toda on je bila pripravljena stati v njeni zadju kot žena igralca. Kmalu pa si je premislila in sklenila, da postane zares igralka. In res prav je bila še naprej prepričana, zaprta, tiha in skromna, a bila obenem ostra opazovalka, prodirljiva, inteligentne in nikdar ne sodbe so bile odkrite, prostosrčne, tako da so se redko skladale s sodbami drugih. In nikdar Duse, za katero so vsi tedaj govorili, je ni popolnoma prepričevala.

Z možem se je vrnila v Ameriko, svojega otroka pa je poslala v Italiji. Kmalu nato je otrok umrl, kar je bila hud krat pogosta usoda igralcev, ki se niso mogli nikjer ustaliti. Sporazumno sta se tedaj z možem ločila. To je bilo v San Nicolas de los Arrojas v Argentini. Mož je odšel drugam iskat zaposlitve, a tudi ona se je zavedala, da bo morala začeti življenje skraja. Imela je komaj dvajset let, bila je ubožna in sama v tuji deželi. Vrnila se je v Buenos Aires iskat dela, toda ne v gledališče, ki ga ni več mislila. Pri tem pa je zbolela in skoraj bi bilo konec njej.

Vrnila se je k svojim v Italijo in zdelo se ji je, da se nikoli več ne bo mogla nasmeniti. Tako resna, stroga pred vsem do same sebe, je pričela svojo igralsko kariero. Nastopila z Vitalianijevo, potem z Emanuelom in Zacconijem, ki so bili neprekosljivi učitelji. Začela je zaupati sama vase. Bila je izredna v Ibsenovi «Hišalutk», v Sardoujevem «Spiritizmu», v Pinerovi «Drugi ženi», v Bernsteinovem «Izraelu» in v «Ljubezni brez spoštovanja» Paola Ferrarija.

Nastopala pa je tudi skupaj s sestro Emmo v Ibsenovem «Borkmannu», v Shawovi «Obrti gospe Warren», v Zolajevi «Therese Raquin». Tudi v filmu je s sestro odlično uveljavila «Sestrah Materassi» Alda Palazeschija.

Igor Stravinski je prispel v Rim

RIM, 15. — Z letalom je prispel iz Pariza na letališče Fiumicino Igor Stravinski. Po vratku iz SZ se je Stravinski ustavil tri dni v Parizu. Med njegovim bivanjem v SZ je Stravinskega sprejel tudi Nikita Hruščov, ki se je z njim zadržal v razgovoru tri četrt ure. V četrtek bo imel v Rimu koncert, ki se bo ponovil v Perugi. Po omenjenih koncertih bo Stravinski odšel v Benetke, kjer bo deset dni počival. Nato bo odšel na teden dni trajajočo turnejo v Venezuelo, nakar se bo vrnil v New York in Kalifornijo, kjer bo imel še druge koncerte.

Oktobrske nagrade v Beogradu

BEOGRAD, 15. — *Svet za kulturo ljudskega odbora Beograda je danes dodelil oktobrske nagrade ob obletnici osvoboditve Beograda. Dodeljenih je bilo sedem nagrad na področju znanosti, deset nagrad na področju kulture in umetnosti. Vsaka nagrada znaša 450.000 dinarjev.*

LENINOV ROKOPIS KOT DOKAZ PRAVILNOSTI

Družbeno-politična vsebina nekaterih reform v SZ

Na osnovi procesa decentralizacije v gospodarstva nujna zamenjava vodilnih kadrov - Ko je oblast enkrat prevzeta, je treba prednost dati ekonomiji

Nekateri ekonomisti so v poizkusne namene uporabili, oziroma prilagodili že predložene oblike stimulacije podjetij na trenutno poslovanje nekaterih tovarn, da bi tako dokazali, kako dobiček ni v vsakem primeru najvernejši izraz dela v nekem podjetju. Zaradi tega se vse pogosteje predlaga, da se za razne proizvodne panoge obenem s pokazatelji dobička izdelajo tudi drugi planski pokazatelji, kot so proizvodnost dela, uporaba proizvodnih fondov itd.

V vseh predlogih pa se kažejo kot nespremenljive zahteve po večji samostojnosti podjetij, decentralizaciji sistema upravljanja ter načrtovanja s prenosom na sovnarhoze in podjetja določenih kompetenc, kakor tudi povečanju fondov materialne zainteresiranosti podjetja.

Številnost predlogov in posebnih aspektov, na osnovi katerih ze oni proučujejo, kaže, da je zelo težko določiti pravilno razmerje med nespremenljivim načelom centraliziranega upravljanja in potrebo po razvijanju decentraliziranih iniciativ v sovjetskem gospodarstvu, obenem pa tudi, da se bo novo ravnotežje gradilo, oziroma, da se bo opiralo na številne nove inštrumente. Trenutno pa je še vse, kot se zdi, v fazi široke diskusije, katere zaključki in ves material bodo v lepo urejeni obliki dostavili centralnemu komiteju, ki bo zatem sprejen dokončne sklepe o reformi gospodarske strukture.

Glede na svojo obliko ima trenutna debata o decentralizaciji podjetij izrecno tehnični in strokovni značaj. Toda že sedaj ni v pravcatem pragozdu številk in gospodarskih shem težko ugotoviti, oziroma določiti dužbenopolitično vsebino reforme, katera je dozorela v procesu naraščanja sovjetske proizvodnje in na kateri bo zdaj zasnovano ravnotežje njenega novega mehanizma.

Na prvem mestu skuša ona zadostiti zahtevam, ki jih je doslej postavljal določeni sloj tehničnih strokovnjakov, kateri je v neverjetno širokem sistemu usposabljanja proizvodnih kadrov zrastel zadnje leta v sovjetskih podjetjih. Stopnja kvalificiranega tehničnega in delovnega osebja je v sovjetskih tovarnah dosegla najvišjo sodobno raven. Od tu tudi zakonitost njihovih zahtev in pritiska, da samostojnejše ter v skladu z gospodarsko dinamiko, ne pa na osnovi enoličnih shem in aktov, razvijajo svojo proizvodnjo. Zahteva, da se ustanovijo lastni fondi podjetij in še posebno fondi premij v skladu z rentabilnostjo, daje povsem novo vsebino tudi notranjim organom upravljanja tovarn.

Doslej se je tako imenovana delavska konferenca ukvarjala s tehničnimi vprašanji izpolnjevanja planskih nalog. S pridobitvijo fondov, ki bi bili neposreden izraz uspeha podjetja, bi delavska konferenca imela tudi neposreden vpogled v splošno gospodarsko dinamiko tovarn, a področje njenega odločanja in upravljanja bi se razširilo tudi na konkretno upravljanje s fondi za investicije ter fondi za premijsko razdelitev. Tako bi bil ne samo ves ekonomski ter upravni, marveč tudi družbeni mehanizem izpolnjen z novo vsebino in dinamiko v širjenju materialne ter organizacijske osnove upravljanja v gospodarstvu.

Obenem s to debato je «Pravda» nedolgo tega objavila doslej neznani Leninov rokopis o nalogah sovjetske oblasti. Rokopis je bil stenografiran in ga zaradi tega dolgo nihče ni mogel dešifrirati. Neki mladi znanstveni delavec ga je vrsto let skušal razvozlati, kar mu je končno tudi uspelo. Za ta svoj uspeh je bil znanstvenik od vrhovnega sovjeta tudi odlikovan, kar dokazuje hkrati tudi izredno važnost, ki jo predstavlja vsebina omenjenega rokopisa.

Glavno sovjetsko glasilo je rokopis objavilo na prvi strani. In, ker je znano, da se na njegovih straneh nič ne pojavi slučajno in brez določenega namena, so njegovo objavo povezali z diskusijami, ki se trenutno vrše v zvezi z vprašanji upravljanja v gospodarstvu. To tembolj, ker so misli in napotila v Leninovem rokopisu zelo zanimivi in aktualni glede na trenutno iskanje novih poti v sovjetskem gospodarstvu.

V omenjenem rokopisu Lenin na primer pravi: «Prehod iz kapitalistične v socialistično družbo temelji na dejstvu, da se politične naloge v odnosu do gospodarskih nahajajo v podrejenem položaju». In dalje: «Organizacija socializma se mora v veliki meri učiti pri voditeljih trustov in važnih organizatorjih kapitalizma». Vrhu tega bi lahko omenili še enega njegovih citatov v zvezi s trenutno diskusijo o upravljanju gospodarstva: «Ko so v ospredju bila vprašanja v zvezi s prepričevanjem ljudstva in osvajanjem oblasti, so pred vsemi ostalimi bili na vodilna mesta postavljeni agitatorji». Že zgoraj omenjene naloge (t. j. prednost ekonomike nad politiko) pa nalagajo, da se sedaj na vodilna mesta postavijo predvsem gospodarski organizatorji. Potemtakem bi bilo treba tudi voditelje zamenjati, ker je nemogoče, da bi se stari znali prilagoditi novim nalogam.

FRANE BARBIERI

Tokio se širi na morje

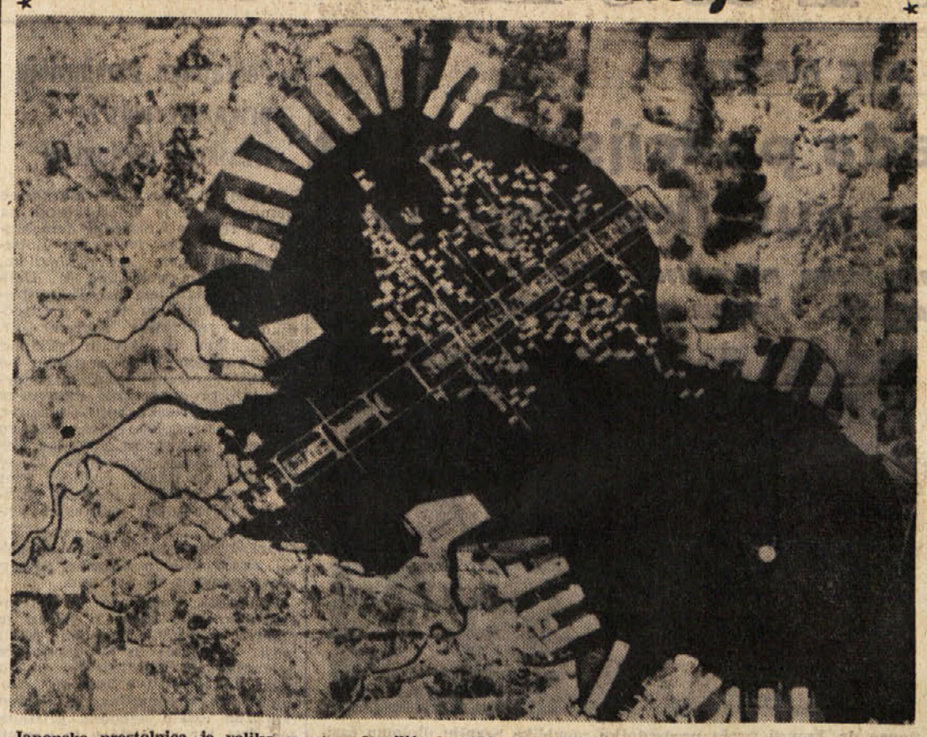

Japonska prestolnica je veliko mesto z 9 milijoni prebivalcev. Kljub temu se množi in množi, tako da so si urbanisti zamislili rešitev v širjenju mesta na morje. Na sliki vidimo maketo bodočega mesta nad morjem z glavno transverzalo, na levi strani Tokijskega zaliva pa tudi dve letališči, ki bosta prav tako zgrajeni na morju

TEKMA MED SOVJETI IN AMERIČANI ZA PRVENSTVO V VESOLJU

V Nevadi (ZDA) že preizkušajo motorje rakete na atomski pogon

Po mnenju ameriških strokovnjakov, je raketa s kemičnim pogonskim gorivom že dosegla višek, Sovjeti pa menijo, da se da ta raketa še izpopolniti

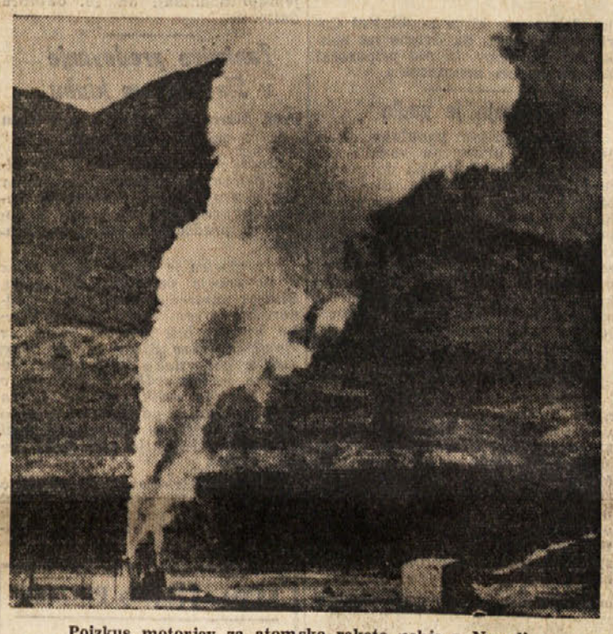

Poizkus motorjev za atomsko raketo nekje v Nevadi

Med sovjetskimi in ameriškimi strokovnjaki vlada določena razlika glede koristnosti klasičnih raket. Ustavimo se za trenutek, da se glede tega izjasnimo: v tem ko je znano, da imajo sovjetski raketni tehniki precejšnjo prednost pred svojimi ameriškimi kolegi glede nosilnosti raket, je hkrati tudi znano, da računajo sovjetski raketni tehniki še z mnogimi nadaljnjimi možnostmi, ki da jih nudijo sedanje, tako imenovane klasične, rakete. Sovjetski tehniki menijo, da se bo dalo s sedanjimi, seveda izpopolnjenimi raketami na trdno ali tekoče, vsekakor kemično gorivo priti še daleč izven območja dosedanjih vesoljskih poizkusov in sicer do Lune, Marsa, Venere in še veliko bolj daleč, celo do Jupitra, Saturna itd. in da bo šele potem treba ustvariti raketo s kakim drugim gorivom, logično raketo na atomski pogon. Samo ob sebi se razume, da že sedaj pripravljajo ali celo preizkušajo posamezne dele bodoče rakete na atomski pogon, saj smo že pred obilni mletom mogli brati o njihovih načrtih za tako imenovano fotonsko raketo, ki je že naslednji štadij, to se pravi raketa, ki bo bolj nagla kot nam jo more dati atomska pogonska sila.

Za razliko od tega stališča pa smatrajo ameriški tehniki, da so sedanje, klasične rakete na tekoče ali trdno gorivo že dosegle svoj višek in da jih zato nima smisla več izpopolnjevati, kajti vsako povečanje koristnega bremena bi terjalo zapletene in neprimerno večje naprave, tako da bi morali izdelovati rakete na vedno več stadijev.

Kot vidimo, precej različno mnenje od mnenja sovjetskih tehnikov.

Logično je, da si ameriški raketni tehniki, ker računajo, da je sedanja raketa dosegla svoj višek, zamišljajo že raketo na atomski pogon in to že v bližnji bodočnosti. Če smo rekli, da sovjetski raketni tehniki verjetno že proučujejo ali celo preizkušajo posamezne dele atomske rakete, je znano, da njih ameriški kolegi na tem že temeljito delajo.

Po podatkih, ki se dajo dobiti, delajo Američani raketo na atomski pogon že več let. Gre za obsežne poizkuse strokovnjakov ameriške komisije za atomsko energijo, ki so se opredelili za tako imenovani načrt Rover. Ta načrt predvideva jedrski reaktor, ki bi bil tako po svojem obsegu kot po svoji teži manjši in lažji v primerjavi z dosedanjimi fiksnimi jedrskimi reaktorji, ki pa bi bil sposoben, da le v nekaj minutah proizvede tolikšno energije, za katero bi običajni fiksni reaktor potreboval več ur ali celo več dni. Reaktor, kot ga predvideva načrt Rover, bi bil opremljen s posebnimi napravami za injiciranje vodika, to se pravi tistega plina, ki so ga izbrali kot najprimernejši za pogon rakete. Injicirani vodik, ki bi moral skozi jedro naprave, bi razvil temperaturo na več tisoč stopinj. Zaradi tega bi plin uhajal iz ustreznega «izpuha» z brzino, ki bi bila 2,5-krat večja od brzine, ki jo imajo plini v sedanjih raketah na kemični pogon. To se pravi, da bi bila pogonska ali nosilna sila teh raket pri enakem razmerju teže 2,5-krat veja.

Američani so doslej napravili že precej velike korake, kar pa ni nič čudnega, saj so se teh načrtov lotili že pred leti. Prvi poizkusni model tovrstnega raketnega motorja so izdelali že leta 1959 in so mu nadeli ime Kiwu. Kiwu je avstralska ptica, ki je tako okrnela, da ne leti več. Zato se zdi malo čudno, da so Američani dali motorju bodoče atomske rakete to ime, toda ime ni važno in se vrnimo raje k načrtu samemu. Ta motor so Američani v poznejšem času dvakrat predelali in ga izdelali v dveh variantah, seveda zato, da bi pri vsakem napravili korak naprej, kajti načrti se vedno bolj širijo in poglabljajo. Medtem je prišlo tudi do zamenjave jedrskega goriva.

Kaže pa, da so napravili na tem področju kar precej velik skok, kajti zaključek poizkusov v Jackass Flatsu v Nevadi je bil uspešen, da se je ameriška komisija za jedrsko energijo odločila za sodelovanje z ameriškim odborom za vesoljske polete NASA in obe ustanovi sta že razpisali natečaj med največjimi ameriškimi industrijskimi družbami, ki naj bi izdelale prototipe jedrskih raketnih pogonskih motorjev.

Med poizkusi so sunek vodika, ki bo pri normalnih poletih raketo poganjal, usmeril navzgor. Da bi bil viden, so sprostili ob njem tudi močan sunek navadne pare. Samo ob sebi se razume, da so te poizkuse delali z ustrezno previdnostjo in jih zato vršili na razdaljo z ustreznimi napravami.

Potemtakem bi se zdelo, da bodo Američani imeli v kratkem raketo na atomski pogon. Tajnost, v kateri se taki poizkusi vršijo, ne dovolijo zvedeti, kdaj bodo Američani glede tega nared, toda po njihovih izjavah njihova raketa na atomski pogon ne bo pripravljena pred letom 1965.

Iz izjav inž. Hunterja, ki pripada družbi Douglas Aircraft Company, posredno zvemo, da tudi samo Američani računajo s to raketo za svoja raziskovanja planetov sončnega sistema, ki so bolj oddaljen: od Zemlje. To je ponovna razlika med njimi in Sovjeti, katerih mnenje je, da se da tudi z navadnimi, torej sedanjimi, raketami doseči tudi od nas želo oddaljene planete vsega sončnega sistema. Inž. Hunter pa meni, da bi bilo mnogo bolje, povzpeti se na Mars z raketo na atomski pogon, kajti z navadno raketo bi pot trajala devet mesecev, z atomsko raketo pa komaj mesec dni. Poleg tega bi raketa na atomski pogon bila primernejša tudi zaradi tega, ker bi mogla vzeti s sabo mnogo večje koristno breme.

Naj bo kakorkoli, zdi se, da tako v ZDA, kot tudi v Sovjetski zvezi že konkretno pripravljajo raketo na atomski pogon, to se pravi raketo, ki bo tem ali onim in tudi obema raketnima velesilama omogočila v razmeroma bližnji bodočnosti obiskati, če ne že vse, vsaj bližnje planete in to z veliko večjo sigurnostjo. Ne bomo dajali prognoz, saj nas je zgodovina zadnjih let večkrat presenetila, kaže pa, da se bo to zgodilo, če ne že v tem, za gotovo v prihodnjem desetletju.

G. P.

S PLANINCI TRŽAŠKEGA SPD PO GORAH

Prijeten pohod na Mangrt

Zelo hvaležne so gore. One same sicer tega ne čutijo, toda čutimo mi, ki se nanje vzpenjamo in nas ob vsakem, še tako nedolžnem vzponu obdarujejo. Seveda niso vsi izleti enaki in se med seboj razlikujejo, toda eden ali dva pustita vsako leto globok vtis in nudita tak užitek, da si za dolgo časa poln sreče in prelepih slik.

Naša pesem nam je bila spremljevalka skozi vso Soško dolino. Vreme nam je bilo naklonjeno in vse je bilo v najlepšem redu. V novi dobi smo in avtobus nam je prihranil nekaj ur hoje. Zapeljal nas je do koče (2072 m) po avtomobilski cesti, ki je vrinjena v skalovje. Brnenje motorja je menjavalo tone in vsako toliko časa se mi je zdelo, da slišim kot v posmeh «planinski izlet, planinski izlet». Prav gotovo je to planinstvo novo, moderno, motorizirano planinstvo.

Iz teh zapletenih misli me je predramil Mangrt, ki se je pravkar razkril v svoji veličastnosti. V obnovljeni koči smo se nekoliko okrepčali in jo nato mahnili proti sedlu, odkoder se nam je odkril pogled na Belopeška jezera, ki so spokojno ležala v dolini. Od tu pa smo se povzpeli na vrh po slovenski smeri, ki se zajeda v steno.

Cimbolj se vzpenjamo, tembolj se nam odpira pogled na Soško dolino, Predil in Rabeljsko jezero. Po dobri uri lepe, a precej «zračne poti» smo prispeli na vrh, odkoder se nam je nudil edinstven razgled, ki nas je poplačal za ves trud. Po obveznem vpisu v spominsko knjigo in potem ko smo odtisnili pečat v planinsko legitimacijo, smo segli po nahrbtnikih

Julijci stoje pred nami, najbližji je Jalovec, nekoliko bolj trmast pa je očak Triglav, ki nikakor noče povsem odkriti svojega obraza. Pogled se nam odpre še na Koroško in v daljavi vidimo celo Celovec in Vrbsko jezero.

Se in še bi uživali ob tem krasnem razgledu, toda ure tečejo in bližal se je čas odhoda. Po italijanski strani smo se spustili proti sedlu. Se enkrat smo se ozrli na jezera pod nami in se nato spustili proti koči.

L. G.

Tržaški izletniki na Mangrtu. V ozadju Triglav

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dosegli boste lep uspeh na področju, ki na njem sicer niste doma. Imeli boste vse zaupanje najmlajših. Glavobol.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zagotovljen vam je najboljši uspeh v delu, ki ga boste opravili skupno z drugimi. Ohranite zase stvar ki vam je bila zaupana. Zdravje dobro.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne bodite v svojem delu površni, ker bi utegnili imeti neprijetne posledice. Srečne ure z drago osebo. Zdravje dobro.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Ne zaupajte osebam, ki ste jih komaj spoznali. Zda je najugodnejši trenutek za rešitev nekega družinskega vprašanja. Zdravje nespremenjeno.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Neko delo, ki ga boste opravili skupno z drugimi, vam bo zagotovilo največji uspeh. Ne upoštevajte vseh zahtev najmlajših. Zdravje dobro.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Skušajte čimprej uresničiti neko svojo zelo odlično zamisel. S svojim dobrim razpoloženjem boste vnesli optimizem v družino. Zdravje odlično.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne spuščajte se v finančne operacije, ki so dokaj tvegane. Zanimajte se tudi za vprašanja, ki zadevajo ljubljene osebe. Zdravje dokaj ugodno.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Skušajte se ognit tekmovanju z nasprotniki, ki so močnejši od vas. Ne prepuščajte se svoji jezi. Nervoznost.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Določene spremembe v načinu vašega poslovanja, vam bodo povrnile optimizen in dinamičnost. Ne bodite brez potrebe ljubosumni. Nekoliko živčne napetosti.

KOZOROG (od 21.12. do 19.1.) Prejeli boste zelo zanimive ponudbe, toda premislite, preden jih sprejmete. Nesporazum z ljubljeno osebo. Zdravje dobro.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Postavili boste solidne temelje svoji poslovni bodočnosti. Prišlo bo do uresničitve vaših najbolj drznih načrtov. Zdravje odlično.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Vaš vpliv bi utegnil zagotoviti dober uspeh nekega sicer ne najbolj gotovega posla. Skušajte obvladati svoj nemir. Počivajte.

SKLADNOST UMETNOSTI Z ZNANOSTJO

Jedrski fizik slikar

Viri znanstvenih odkritij in umetniškega ustvarjanja so isti - Slikanje kot reakcija na znanstveno delo

To, da slikar slika, je povsem normalno in razumljivo, saj predstavlja slikanje zanj neko določeno notranjo potrebo, hkrati pa tudi poklic, ki mu omogoča, da se preživlja. Tudi v primeru, ko se začne s slikanjem ukvarjati oseba, ki se sicer s tem ne preživlja, pa predstavlja to zanjo nekakšno razvedrilo, ali posebne vrste doživetje, tudi to je moč razumeti. Toda, ko se z njim začne ukvarjati učenjak, potem pa je to vsekakor svojevrsten primer, ki hkrati običajno tudi pritegne pozornost tiska in vse javnosti. Tako je pred kratkim pariško občinstvo izvedelo za primer atomskega učenjaka Louisa Leprince — Ringueta, ki bo razstavil svoje slike v galeriji Rané Drouet. Ta šestdesetletnik, ki v Collegeu de France predava jedrsko fiziko in je že objavil vrsto znanstvenih del, je ob tej priliki hotel pojasniti tudi svoj odnos do slikarstva ter določili zvezo med znanostjo in umetnostjo.

V vsakem primeru Leprince — Ringuetova pojasnila presegajo ozke okvire senzacije ter v marsičem pojasnjujejo zahteve in potrebe znanosti ter umetnosti, kakor tudi odkrivajo neki zanimiv kreativni proces, kateri pogosto črpa navdihe, potrebne za znanstvena odkritja ter umetniške stvaritve, iz istega vira.

Na vprašanje, čemu sploh slika je Leprince-Ringuet odgovoril, da predstavlja zanj slikanje nekakšno reakcijo na znanstveno delo. Zaradi tega on ne slika atomov ali, kot nekateri abstraktni slikarji, nekakšna stanja materije. Zanj je atomski svet preveč popoln, pri čemer pravi, da bi s tem v zvezi lahko pokazal fotografije, ki so naravnost klasičen primer estetske popolnosti in pri katerih ni treba prav ničesar menjati. Te slike so zanj mnogo «lepše» od abstraktnih del. Atomski svet ima nedvomno svojo umetniško obliko, vendar je v njem vse tako dokončno, da ga slikar lahko samo posnema.

Leprince-Ringuet smatra, da je umetnost nekakšno sredstvo za beg, on si s svojim slikarstvom pomaga, da lahko živi med ljudmi, ne pa med atomi. Nadalje govori o stvarnosti, ki ga obkroža, z domala pesniškim zanosom, a takisto o modernem življenju in o tem, kakor se ga venomer polašča slikarski navdih, ko se po južni avtostradi pripelje v Pariz.

«Mi živimo, pravi Leprince-Ringuet, v prekrasnem in hkrati težkem modernem svetu, pri čemer je edini način, da se v njem počutimo srečne, ta, da se življenja udeležujemo z vso svojo strastjo. Menim, pravi dalje, da je večina intelektualcev, pa še posebno onih, ki žive izven modernega sveta, pa v njem ničesar ne razumejo, zaradi tega v marsičem prikrajšana. Oni ne poznajo vseobsežnosti skupnega dela, ki predstavlja disciplino in naše duhovno izpopolnjevanje. Oni žive na repu dogodkov, vtem ko je treba teči, da bi mogli v teku uživati. In prav zaradi tega, vidite, se jaz kot fizik ukvarjam s slikanjem.

Mi smo odgovorni za znanstveni napredek, pravi, in ne moremo biti brezbrižni glede na to, kako se bo ta za potrebe ljudi prilagojeval. Na osnovi naših spoznanj se moramo boriti za materialno, moralno in duhovno bodočnost sveta...

Ko je Leprince-Ringuet pojasnil, da je precej fizikov, ki zelo dobro rišejo, oziroma slikajo, pa je omenil, da je med njimi vendarle več takšnih, ki se ukvarjajo z glasbo. Za svoje slikarske proizvode, ki v glavnem predstavljajo delavska predmestja, Leprince-Ringuet pravi, da je v njih opaziti določeno žalost, da nosijo pečat težkega in revnega vzdušja in pomalem tudi tesnobnost. Po njegovih izjavah je to rezultat njegovega stika z delavskimi predmestji ter življenjem ljudi v njih.

Nikoli, pravi znanstvenik, ne bomo živeli v povsem udobnem svetu z idiličnim življenjem, kjer ne bo več bolesti, nadlog in fizičnih težav. Smatram, da je človek v isti meri ustvarjen za radosti in bolesti, kakor tudi za to, da je večno nemiren. Prepričan sem, da bi brez nemira sploh ne mogel več živeti.

Hkrati je pojasnil tudi svoj odnos do slikarskih razstav, trdeč, da je na njih našel mnogo slikarskih del, ki jih je imel rad, da pa je hkrati naletel tudi na takšna, ki so bila zelo smešna in malo resna. Učenjaki, je rekel, so vajeni na stvari, ki so dobro izdelane, čvrste. Pri tem je izrazil svoje ogromno spoštovanje do slikarja Manessiera, za katerega trdi, da je v njegovih delih čičveški duh dosegel najvišjo vsebino in poštenje.

Na vprašanje, ali bi se zadovoljil samo s slikarskim pokličem, je Leprince-Ringuet odgovoril negativno, pri čemer je izrazil, da se obe njegovi dejavnosti, znanstvena in umetniška, dopolnjujeta.

Nikakor ne morem, je še rekel, videti sebe samo kot učenjaka, ki bi se venomer in vselej ukvarjal izključno s svojo enostransko dejavnostjo, z golo znanostjo brez poezije. Znanost o delcih materije je suhoparna, slikarstvo pa me priteguje k temu, kar je človeško, in vzpostavlja moje ravnotežje... Srečen sem, da živim v tem času, navzlic vsem njegovim protislovjem. Srečen sem, da lahko občutim vse utripe življenja in človeka.

Ta zanimiva izpoved učenjaka je izredno dragocena v našem času ozkih specializacij ter enostranskega zanimanja, v času, ko se prav številni zahodni intelektualci čutijo izgubljene in vdane ter brez odpora sprejemajo svojo usodo. Hkrati je to dragocen dokument, ki nam na svojevrsten način odkriva ustvarjalne vire človeka, ki scela žini v tistem svetu bodočnosti, ki se nanj sklicujejo prav današnji slikarji. Želja, da se kljub ogromnim protislovjem določene mehanične civilizacije ohrani pristno človeško utripanje, kakor tudi, da se človek docela zavestno in odgovorno zoperstavi kaosu, je izredno poučna ter vredna vsega občudovanja.

Spoznanje, da ima človek na svoji poti nenehnega razvoja znanosti ter nadaljnjega odkrivanja naravnih resnic tudi možnost pospeševati in venomer dvigati svojo tehnično civilizacijo, ne da bi hkrati s tem zanemarjal tudi tiste resnice, ki so v njem samem, se pravi ne da bi se odpovedoval svojemu lastnemu notranjemu razvoju razumskega bitja, v katerem so tudi čustvene plati njegove narave v največji meri oplemenitene in počlovečene, to spoznanje je vsekakor modernemu človeku največja uteha nekega razvvanega sveta, ki bi se zanj zdelo, da drvi v pogubo. Toda, kot že neštetokrat v zgodovini, bo človek brškone tudi to pot našel svoj pravi smisel in po njem usmeril svojo nadaljnjo pot v bodočnost.

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 16. OKTOBRA 1962

Radio Trst A

7,00: Koledar; 7,30: Jutranja glasba in koledar; 11,30: Sopek slovenskih pesmi; 11,45: Pester spored lahke glasbe; 12,00: Pomenek s poslušalkami; 12,30: Iz tedenskih glasbenih sporedov; 13,30: Glasba po željah; 17,00: Orkester Alberto Casamassima; 17,20: Lahka glasba; 18,15: Umetnost, književnost in prireditve; 18,30: Cherubini: Simfonija v D-duru; 19,00: Radijski tednik za najmlajše; nato Večer z Riddleom, Toglianijem in Westonom; 20,00: Sport; 20,30: Domači in tuji motivi; 21,00: Zgodba Pavla Diacona po Zgodovini Langobardov; 21,15: Orkester Jose Granadon; 21,30: Koncert sopranistke Letizie Benetti-Trevisani; 22,00: Obletnica meseca; 22,10: Plešite z nami; 23,00: Trobentar Al Hirt.

Trst

12,00: Plošče; 12,25: Tretja stran; 13,15: Kot juke-box; 14,00: Podlistek; 14,25; Pesmi Livie D'Andrea-Romanelli.

Koper

6,15: Jutranja glasba; 7,00: Prenos RL; 7,15: Glasba za dobro jutro; 11,00: Otroški kotiček; 11,30: Dve skladbi Milana Ristića; 12,00: Glasba po želj ah; 12,45: Lahka glasba; 12,50: Nadaljevanje glasbe po željah; 13,40: V ritmu z orkestri in ansambli; 14,00: Zabavne popevke; 14,30: Mladinski pevski festival; 15,30: Trio Bardorfer; 16,00: Melodije iz filmov; 16,30: Tretja stran; 16,45: Izbrane strani iz Verdijevih oper; 17,40: Na programu Gershwin in Berlin; 18,00: Prenos RL; 19,00: Poje Nico Fidenco; 19,30: Prenos RL; 22,15: Orkester Duke Ellington; 22,40: Glasba za lahko noč; 23,00: Prenos RL.

Nacionalni program

6,30: Vreme na ital. morjih; 8,20: Omnibus; 10,30: Radijska šola; 11,00: Omnibus; 12,00: Današnje pesmi; 13,30: Nekdanji uspeli motivi; 14,55: Vreme na ital. morjih; 15,15: Upodabljajoča umetnost; 15,45: Ital. pesmi in plesi; 16,00: Program za najmlajše; 16,30: Komorna glasba s plošč; 17,25: Simfonični koncert; 19,10: Oddaja za delavce; 20,25: Mozartova opera «Il ratto del Serraglio».

II. program

8,00: Jutranja glasba; 8,35: Poje Gian Costello; 9,35: Dobrodošle pred mikrofon; 11,00: Glasba za vas, ki delate; 14,00: Sličice o izvajalcih v «Canzonissimi»; 15,00: Operno petje; 15,35: Pisan popoldanski spored; 16,35: Glasbeni kotiček; 16,50: Ital. narodne pesmi; 17,00: Filmska umetnost; 17,35: Mala ljudska enciklopedija; 17,55: Vaš juke box; 18,35: Vaši izbranci; 19,30: Lahka glasba; 20,35: Glasbeno nagradno tekmovanje; 21,45: Večerna glasba; 22,10: Jazz v Italiji.

III. program

18,30: Gospodarska rubrika; 18,40: Tuji periodični tisk; 19,00: Na programu De Cabezon; 19,15: Glasbeni pregled; 19,30: Vsakovečerni koncert; 20,30: Revija revij; 20,40: Haendelov Dvojni koncert štev. 28; 21,20: Dela Igorja Stravinskega; 22,20: Literarna oddaja; 22,45: Sodobna glasba.

Slovenija

5,00: Dobro jutro!; 8,05: Prvi Verdijev triumf: opera «Nabuccos»; 8,35: Zabavni orkester Bela Sanders; 8,55: Radijska šola; 9,25: Melodije Jožeta Privška; 9,45: Kmečka godba; 10,15: Haydn: Koncert za oboo in orkester; 10,40: Napredujte v angleščini; 10,55: Vsak dan nova popevka; 11,00: Pozor, nimaš prednosti!; 12,05: Kmetijski nasveti; 12,15: Holandska vojaška godba; 12,30: Za oddih in dobro voljo; 13,15: Obvestila; 13,30: Med jugoslovanskimi baleti; 14,05: Radijska šola; 14,35: Po naših planincah; 15,15: Radijski pihalni ansambel; 15,30: V torek na svidenje; 16,00: Vsak dan za vas; 17,05: Koncert po željah; 18,00: Aktualnosti doma in v svetu; 18,10: Stoglavi virtuozi; 18,45: S knjižnega trga; 19,00: Obvestila; 19,05: Glasbene razglednice; 20,00: Vedri intermezzo; 20,15: Radijska igra; 21,15: Dve slovenski skladbi; 21,27: Od ameriških prerij do madžarske puste; 22,15: Melodije zvenijo v noč; 23,05: Caterina Valente; 23,20: Studio za novo glasbo.

Ital. televizija

8,30, 12,15 in 15,00: Šola; 17,30: Program za najmlajše; 18,30: Dnevnik; 18,45: Nikoli ni prepozno; 19,15: Upodabljajoča umetnost in arhitektura; 20,20: Šport; 20,30: Dnevnik; 21,05: Film «Il cappotto»; 22,50: Umetnost in znanost; 23,00: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21,05: Recital Rosanne Carteri; 21,50: Dežele in narodi: stare kraljevine Arabije; 22,10: Dnevnik; 22,30: Pogovor s pesnikom Riccardom Bacchelijem.

Jug. televizija

NI SPOREDA.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 19.5, najnižja 14.2, ob 19. uri 14.2, zračni tlak 1019,4 raste, veter vzhodnik-severovzhodnik 22 km, vlaga 60 odst., nebo 8 desetin pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 16. oktobra
Jadviga
Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 17.19. Dolžina dneva 10.57. Luna vzide ob 19.40 in zatone ob 9.4
Jutri, SREDA, 17. oktobra
Mira

OB 110-LETNICI USTANOVITVE ZBORA JAVNE VARNOSTI

Pestra parada policijskih enot pred predsednikom republike Segnijem

Na županstvu je bilo Segniju podeljeno častno meščanstvo - Odlikovanje zastave zbora in vdove padlega podoficirja - Sprejem na komisariatu

Predsednik republike Segni, ki je prispel skupno s svojo soprogo v soboto zvečer v Trst, je v nedeljo prisostvoval glavni proslavi 110-letnice ustanovitve Zbora javne varnosti. Poleg te proslave se je predsednik Segni udeležil tudi raznih drugih manifestacij in sprejemov. S predsednikom republike so prišli v Trst tudi minister za notranje zadeve Taviani, ministrski podtajniki Delle Fave, Ariosto, Dominedò, Lombardi in Pelizzo, načelnik policije prefekt Vicari, inšpektor Zbora javne varnosti, general Galli, nekateri poslanci in senatorji ter številni visoki častniki raznih rodov vojske.

V nedeljo dopoldne je bil na vladnem komisariatu sprejem, na katerem so predsedniku republike predstavili zastopnike krajevnih oblasti, med katerimi so bili tudi župani slovenskih občin, zastopniki političnih strank in sindikalnih organizacij, ter zastopniki raznih ustanov in organizacij.

Takoj po sprejemu na vladnem komisariatu je predsednik Segni, skupno s predstavniki policije, vojske in oblasti, odšel na hipodrom na Montebellu, kjer je bila glavna proslava dneva policije. Pred prihodom Segnija se je na hipodromu zbrala velika množica ljudi, ki je zasedla vsa mesta na tribuni in ves razpoložljiv prostor na levi strani dirkališča. Mnogo ljudi se je zbralo tudi na travniku nad hipodromom, kakor tudi na balkonih bližnjih hiš.

Ob 10.30 je predsednikov sprevod prispel na hipodrom. V spremstvu notranjega ministra Tavianija in vojaškega svetnika generala Scottija, je predsednik republike obšel postrojene policijske enote. Takoj ob prihodu na častno tribuno je Segni najprej pripel na zastavo Zbora javne varnosti srebrno kolajno za civilne zasluge, ki si jih je zbor pridobil v letu 1961, ko je rešil 426 življenj. Nato je stopila na častno tribuno vdova podčastnika Eduarda Suriana, kateri je predsednik izročil zlato kolajno za civilne zasluge njenega pokojnega moža, ki je padel pri izvrševanju svoje dolžnosti. Po tej kratki ceremoniji se je začel nastop raznih oddelkov.

C C

Najprej so nastopili policijski psi, ki so med navdušenjem občinstva pokazali svojo spretnost in disciplino. Za tem je prišel na vrsto oddelek policistov, ki je izvedel vajo z zastavami. Za njimi so bučno pridrveli na hipodrom motociklisti cestne policije. Začeli so s pravim vrtiljakom z vožnjo čez ovire, skozi ognjene obroče in razne druge zapreke. Nato je skupina policistov napravila z lesenimi ščiti «loveški most», čez katerega je šlo nekaj motociklistov. Za zaključek so motociklisti pokazali svojo največjo spretnost, ko so na motociklih napravili prave človeške piramide.

Za zaključek manifestacije je poskrbela skupina dobro izvežbanih agentov, ki so izvedli vrsto zapletenih prehodov ter napravili najrazličnejše figure in se za konec postrojili v peterokrako zvezdo italijanske republike.

Vse vaje in mimohod postrojenih edinic so bili zelo točno in dobro izvedeni, kar je bilo za prisotno občinstvo pravi užitek, kar se redko kdaj vidi.

Po končani manifestaciji na hipodromu je predsednik Segni skupno s svojim spremstvom odšel na županstvo, kjer se je najprej v županovem uradu podpisal v zlato knjigo občine. Zatem je Segni odšel v sejno dvorano občinskega sveta, kjer ga je župan, v imenu prebivalstva, imenoval za častnega meščana Trsta. Na tej ceremoniji je imel župan pozdravni govor, v katerem je obrazložil pomen podelitve častnega meščanstva predsedniku republike. Po prečitanju zadevnega sklepa občinskega odbora je župan izročil predsedniku Segniju pergament o častnem meščanstvu.

Popoldne je predsednik Segni obiskal šolo Zbora javne varnosti in se udeležil otvoritve 120 novih stanovanj za istrske begunce v Čarboli.

Pred odhodom iz Trsta je Segni prisostvoval spuščanju zastave na Trgu Unità, kjer ga je pozdravilo mnogo ljudi. Nato je predsednik republike, skupno s svojo soprogo in spremstvom, odpotoval z avtomobilom na železniško postajo, od koder je nadaljeval pot s posebnim vlakom v Codroipo, kjer ga je na nekem bližnjem letališču čakalo letalo in ga odpeljalo v Rim.

Ob povratku v Rim je predsednik republike Segni poslal tržaškemu županu dr. Franzilu, vladnemu komisarju dr. Mazzi in rektorju tržaške univerze prof. Origonu brzojavke, v katerih se jim zahvaljuje za lep sprejem in za vse, kar je v soboto zvečer in v nedeljo doživel v Trstu.

Župan dr. Franzil izroča predsedniku republike Segniju diplomo častnega meščana Trsta

Nocoj seja pokrajinskega sveta

Drevi ob 18. uri bo seja tržaškega pokrajinskega sveta. Med drugimi sklepi navadnega upravnega značaja, bo odbor predložil v odobritev tudi sklep o pomoči kmetom, ki jih je letošnja suša hudo prizadela. Poleg tega je na dnevnem redu tudi sklep o potrditvi komunističnega pokrajinskega svetovalca Antonia Jurage, ki bo nadomestil umrlega svetovalca Alcea Luchesija.

Podtajniku Dominedòju prikazane potrebe tržaškega pristanišča

Podtajnik trgovinske mornarice Dominedò se je sinoči sestal na sedežu tržaške Krščanske demokracije s tajnikom federacije Botterijem, županom dr. Franzilom, predsednikom pokrajine dr. Delisejem, ravnateljem beneškega pristanišča Toniolom ter s predsednikoma trgovinske zbornice dr. Caidassijem in Javnih skladišč odv. Tanascom. Na sestanku so proučili vprašanje preureditve pomorskih prog pretežno državnega interesa v pričakovanju odobritve novega ustreznega zakona. Župan je orisal podtajniku predloge glede jadranskega pomorstva, ki so jih sestavili tržaški občinski svet in druge izvoljene upravne ustanove ter skupnost jadranskih pristanišč.

Dr. Caidassi pa je podrobno orisal značilnosti in potrebe pomorskega prometa na Jadranu.

Podtajnik Dominedò je dal tržaškemu radiu izjavo, v kateri je ponovil zagotovilo, da bodo vzeli ladji «Saturnio» in «Vulkanio» iz prometa šele leta 1964 ter da ju bodo nadomestili z ladjama «Colombo» in «Leonardo». Za ti dve ladji bo ostalo odhodno pristanišče Trst ter ga bodo v ta namen poglobili.

LETOŠNJA SEZONA V GLEDALIŠČU «VERDI»

Z Verdijevim «Don Carlosom» otvoritev sezone 14. novembra

Nastopilo bo več slavnih opernih pevcev, med katerimi tudi Di Stefano in Tomislav Neralič - Slovansko opero bo zastopal Prokofjev

Nekako v istem času kot vsako leto se bo tudi letos pričela operna sezona v gledališču «Verdi». Kakor že lanska bo tudi letošnja sezona razdeljena na dva dela z večjim vmesnim presledkom, ko bodo v gledališču nastopile nekatere dramske skupine. (Zdi se, da bo ob tej priložnosti dalo neko premiero v «Verdiju» tudi tržaško Stalno gledališče).

Sezona se bo pričela z Verdijem («Don Carlos») 14. novembra, v drugem delu sezone pa bo prišel še enkrat na vrsto z manj igrano (v Trstu sploh prvič!) «Bitko pri Legnanu». Puccini bo letos zastopan samo s «Tosco». Od italijanskih avtorjev bo na sporedu še Umberto Giordano («Andrée Chénier»), Tržačan Antonio Illersberg («Triptih») ter trije avtorji z enodejankami: Raffaello de Banfield («Razgovor s tangom»), Orazio Fiume («Sukneni boben») in Luciano Chailly («Zenitna ponudba»). Iz slovanske operne literature je spet na sporedu Prokofjev z opero «Zaljubljen v tri oranže», ki bo nekaka ponovitev predstave, pripravljene za «festival dveh svetov» v Spoletu. Tržaško občinstvo bo tako prvič videlo to opero, ki jo je pred leti v beneškem gledališču «La Fenice» uprizorila ljubljanska Opera. V prvem delu sezone bo prišel na vrsto Mozart s «Figarovo svatbo», v drugem pa Wagner z «Letečim Holandcem» ter Richard Strauss s «Kavalirjem z rožo». Edinemu francoskemu predstavniku Offenbachu bo pripadla čast, da bo njegova «Lepa Helena» zaključila sezono. Za baletno prireditev pa je spet najavljen tržaškemu občinstvu dobro znani «London's Festival Ballet», ki bo pričel drugi del sezone v začetku februarja. V celoti je najavljenih kot prejšnja leta 12 premier s tremi reprizami.

Med najavljenimi umetniki so nekatera zelo poznana in cenjena imena, kot Leyla Gencer, Magda Olivero, Gianna Galli, Giuseppe di Stefano, Ramon Vinay, Paolo Silveri, Giuseppe Taddei, Ugo Savarese, Alvinio Misciano i.dr. Skupino zase predstavljajo pevci in pevke, ki bodo v originalnem jeziku peli Wagnerjevo in Straussovo opero. Med temi je zopet priljubljeni basist Tomislav Neralič, ki je kot jugoslovanski pevec stalno angažiran v Zahodni Nemčiji.

Pri gledališki blagajni se sprejemajo abonmaji od 16. oktobra dalje.

Zanimivo predavanje v Slovenskem klubu

Prof. Marta Furlanova o potovanju po Sovjetski zvezi

Sinoči je predavala v nabito polni dvorani v okviru Slovenskega kluba prof. Marta Furlanova, katero je predstavil občinstvu in pozdravil predsednik kluba dr. Hlavaty.

Profesorica je orisala svoje vtise s potovanja po Sovjetski zvezi. Bila je namreč v Moskvi na mednarodnem seminarju za vzgojitelje, kjer so bili prisotni šolniki iz številnih držav. Zlasti je prof. Furlanova govorila o šoli, šolskih uspehih in napredku doseženem v SZ, kjer je veliko zanimanje za vzgojo mladine od osnovne šole do univerze. Orisala je zanimivosti Moskve in Kremlja ter lepote Leningrada.

Zanimiva izvajanja je številno občinstvo toplo pozdravilo z upanjem, da bo podobnih prijetnih večerov v okviru Slovenskega kluba v Ul. Geppa še mnogo.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 16. t. m. ob 19.30 uri film: 2 uri zabave za male in odrasle:

SILVESTER PROTI GONZALESU

(Silvestro contro Gonzales)

Risalne slike GOTTA SILVESTRA, GONZALESA in miš v technicolorju.

Slovensko gledališče v Trstu

V soboto 20 oktobra ob 21. uri v Avditoriju v Trstu
OTVORITVENA PREDSTAVA
LUIGI PIRANDELLO

«ČEPICA S KRAGULJČKI»

Prevod: F. R.
Scenograf: Jože Cesar
Kostumi: Alenka Bartlova
REŽISER: ADRIJAN RUSTJA

«PATENT»

REPRIZA V NEDELJO, 21. oktobra ob 17. uri V AVDITORIJU V TRSTU

Ljudski koncert v Avditoriju

V petek ob 21. uri bo v Avditoriju v Ul. Teatro Romano zadnji letošnji simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije pod vodstvom Franca Ferrarija in ob sodelovanju pianista Claudia Strudthoffa. Na sporedu so skladbe Griega, Schumanna, Mahlerja, Iberta in Mendelssohna. Jutri zvečer se prične prodaja vstopnic v osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Kino

Nazionale 16.00 «Hollywoodski mandor» (Il mattatore di Hollywood). Jerry Lewis.

Fenice 15.30, 18.45, 22.00 Sodoma e Gomora» — Technicolor. Stewart Granger, Annamaria Pierangeli, Rossana Podestà. Drugi teden.

Excelsior 15.15 «Mr. Hobbs gre počitnice» (Mr. Hobbs va in canza). Barve De Luxe. James Stewart, Maureen O'Hara.

Grattacielo 16.00 «Ljubimci se morajo učiti» (Gli amanti devono imparare). Technicolor. Angie Dickinson.

Arcobaleno 16.00 «Sladke noči» (Dolci notti). Technicolor. Prepovedano mladini izpod 18. leta.

Supercinema 16.00 «Silvester proti vsem» (Silvestro contro tutti). Barvne slikanice.

Alabarda 16.00 «Laži v moji posteljo» (Le bugie nel mio letto). Marc Vlady.

Filodrammatico 16.00 «Sissi in voljada» (Sissi e il granduca). Technicolor. Sabina Sinjen, C. Wolf, Froebe.

Aurora 16.30 «Štirje menihi» (I quattro monaci).

Garibaldi 16.00 «Apaši» na preži» (Apaches in agguato). Technicolor. Audie Murphy.

Cristallo 16.00 «Gospodovalec sedmorij» (Il dominatore dei 7 mari). Technicolor. Rod Taylor.

Capitol 16.00 «Komisar» (Il commissario). Alberto Sordi.

Impero 16.00 «Trije mušketirji» (Tre moschettieri).

Massimo 16.00 «Trije sovražniki» (Tre nemici). Zabavni film. Gianni Bramieri.

Moderno 16.30, 22.00. Danes 16., jutri 17. t.m. pričetek revije predstav z revijo: «A nudo è scie...nze».
Sledil bo film: «Hito-Hjto», Agfacolor. Cene: parter 500, galerija 1lir. Prepovedano mladini.

Astoria 16.45 «39 stopnic» (I 39 scalini). Kriminalka. Technicolor.

Astra 16.30 «Gola mladina» (Gioventù nuda). Prepovedano mladini.

Vittorio Veneto 15.15 «Boccaccio». Technicolor. Sophia Loren, Anita Ekberg. Prepovedano mladini.

Abbazia 16.00 «Dekle staro 1000 let» (La ragazza di 1000 anni). Tognazzi in Vianello.

Marconi 16.00 «Povej mi resnico» (Dimmi la verità). Technicolor. Sandra Dee, John Gavin.

Ideale 16.00 «Kralj iz Poggioreale» (Il re di Poggioreale), Ernest Borgnine.

Kino na Opčinah

predvaja danes 16. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

«SMEH VESELJA»

(Risate di gioia)

Igrajo: A. MAGNANI, TOTO', B. GAZZARA in FRED CLARK

POGONSKO GORIVO ZA RAKETE IN 500 MILIJONOV - SAME IZMIŠLJOTINE?

„Zagonetna" zaročenca Doplicher in Gualdani živita mirno in brezskrbno ob jezeru Como

Za vso napihnjeno zadevo sta zaročenca izvedela iz časopisov - Doplicher zanika vse govorice in grozi s tožbami - Toda nekatera nesoglasja vendarle obstajajo

Zagonetna zaročenca Mario Doplicher in Corinna Gualdani nista izginila z zemeljske površine. Nista zbežala niti v Sovjetsko zvezo, ali Madžarsko, ali celo na Kitajsko. Že pet mesecev živita veselo in brezskrbno v vasici Onno blizu Bellagia ob jezeru Como. Stanujeta v hotelu «Ostello del porto», kjer se počutita baje zelo dobro. Doplicher je izjavil, da je odšel v Onno zaradi hude živčne izčrpanosti. To mu je svetoval njegov osebni zdravnik, ki je menil, da njegov pacient potrebuje popoln mir.

Doplicherja niso izsledili niti novinarji, niti policisti ali agenti Interpola. Ko je prebral senzacionalne vesti v časopisih o svojem izginotju iz Trsta (in seveda svoje zaročenke) se je podal na karabinjersko postajo. Poveljniku se je predstavil s svojim pravim imenom ter ga vprašal, če ga morda zasledujejo policijske oblasti. Ker do sedaj še ne obstaja nobena specifična obtožba proti njemu, mu je poveljnik dejal, da lahko še nadalje biva nemoteno v Onnu.

S tem bi bilo konec tej skoraj neverjetni pustolovščini, ki je napravila iz Doplicherja in Gualdanijeve nekaka visokokvalificirana učenjaka na področju raketnih goriv, ali celo osebi, ki sta imeli opravka s tajnimi varnostnimi službami. Zdi se, da je zadeva precej bolj prozaična, ker gre le za dva navadna turista, ki se mirno sprehajata ob nekem jezeru, veslata po njem sem pa tja ter redno obedujeta in večerjata. Ali vse to odgovarja resnici?

Nekateri časopisi so se na dolgo in široko razpisali o teh zadnjih odkritjih. Med drugim so omenili dejstvo, da je Doplicher v svojem razgovoru z nekaterimi novinarji dejal, da sploh ne ve nič o 500 milijonih lir in da te velikanske vsote ni nikdar prejel. Dejal je tudi, da nima v Trstu velikih dolgov. Na splošno gre za manjše obvezności, ki mu ne delajo preglavic. Na drugi strani je Doplicher odločno zanikal, da bi se on in Gualdanijeva kdajkoli ukvarjala z vprašanji pogonskega goriva za rakete. Gualdanijeva je menda obiskovala predavanje na vseučilišču samo tri leta, a nato je opustila študije.

Ali so te Doplicherjeve izjave v skladu z resnico? Zvedeli smo, da niso popolnoma točne, čeprav se v določeni meri približujejo resnici. Predvsem je treba pripomniti, da do sedaj niso v vso to zadevo posegle vmes sodnijske oblasti. To pa predvsem zato, ker jim policijski organi niso prijavili nobenega prekrška. Nadalje je treba povedati, da je Doplicherjev pravni zastopnik našel sicer v skrinjici, ki je bila shranjena v neki banki, kakih sto listin, pisem in drugih dokumentov, a da vseh tistih, ki so bile zaprte v kuvertah, niso prečitali. Našli so samo neko pismo iz Lugana, kjer se je govorilo o neki trgovski pogodbi v vrednosti 500 milijonov lir. To pa še ne pove seveda, če je do sklenitve te pogodbe prišlo ali ne.

Zadeva Doplicher in Gualdani je tako vsaj deloma pojasnjena. Zaročenca sta v Italiji in nista nikdar hotela pobegniti v inozemstvo. Res je, da se nekatere njune izjave ne ujemajo popolnoma z nekaterimi neizpodbitnimi dejstvi, toda gre baje le za obrobne zadeve. Vprašati pa se je treba, kdo je razpihnil to domnevno pustolovščino do take mere, da je postala v Italiji tako važna kot kak mednarodni dogodek.

Včeraj je Doplicher, odgovarjajoč nekemu dopisniku časopisne agencije ANSA, odločno zanikal vsakršno podlago časopisnim vestem o njegovem izginotju. Zagrozil je celo, da bo tožil vse tiste, ki so širili neresnične in lažnjive vesti o njem in o Gualdanijevi. Z druge strani pa se je zvedelo, da je včeraj popoldne baje odpotoval v Onno odv. Coen ki je bil svoj čas imenovan za Doplicherjevega pravnega zastopnika. V Onno bo baje odpotoval tudi g. Zigiotti, ki je z Doplicherjem solastnik knjigarne na Korzu.

Pozneje se je zvedelo, da je odv. Coen dopotoval v Onno, kjer se je razgovarjal z Doplicherjem. Novinarji so seveda takoj obkolili tržaškega pravnika, ki jim je povedal, da ga je tržaško sodišče imenovalo za skrbnika Doplicherjevega premoženja 3. julija letos, potem ko je to zahtevala njegova mati, ki se sedaj nahaja v Nemčiji. Odvetnik Coen je nato še enkrat zanikal, da bi kdajkoli razširil vest o vsoti 500 milijonov lir, ki bi menda prikazali Gualdanijevi. Obvestil pa je o najdbi raznih dokumentov sodnijske oblasti, nakar so vse te dokumente zaprli v skrinjico. Odvetnik Coen je poudaril, da ne razpolaga polnomočno s to skrinjico. Zato — je dejal odv. Coen — samo g. Doplicher odgovarja glede vsebine listine, ki je dvignila toliko prahu. Samo njemu namreč pritiče pravica, da odpre varnostno skrinjico.

Takoj nato je Doplicherjev skrbnik podal nekaj izjav, ki vsaj deloma osvetljujejo to temačno zadevo. Po njegovem mnenju gre za poskus, da bi se razvrednotile Doplicherjeve trgovske dejavnosti. Določeni ljudje bi namreč hoteli prisiliti njegovega upravitelja, da proda pod ceno, kar bi utegnil prodati po normalni ceni. Vsako govoričenje torej, o «domnevnih begih», o «tujih velesilah» ter o domnevnih mrtvih služi samo cilju, da se prikaže Doplicherjeva trgovska dejavnost za popolnoma likvidirano.

Pozneje se je z novinarji razgovarjal tudi Doplicher sam, ki se je izrazil s precejšnjo ostrino glede odv. Coena. Gre za izjave, ki naj bi jih znani tržaški pravnik podal takoj v začetku te afere. «Če je odv. Coen — je dejal Doplicher — hotel ustvariti mnenje, da je obstajal dokument, ki je pooblaščal Corinno Gualdani, da dvigne na banki 500 milijonov, bi mu priporočal naj ne govori neumnosti.»

S tramvaja je padla

Predvčerajšnjim popoldne okoli 16. ure je prišlo na vogalu Ul. Ghega in Trga Dalmazia do precej hude nesreče. 18-letna dijakinja Maura Alzetta iz Ul. Romagna 2, ki se je z neko svojo prijateljico peljala s tramvajem proti Barkovljam, je po nesreči padla iz neznanih razlogov iz vozila ter nepremično obležala na cestnem tlaku. Dekle so takoj prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so jo sprejeli na 2. kirurški oddelek.

Motorist v avto

Precej hudo se je predvčerajšnjim zvečer ponesrečil 38-letni Giovanni Sadoc iz Milj, ko se je okoli 21. ure peljal z motorjem po državni cesti «202» v smeri proti Opčinam. V bližini električne centrale je neki avtomobilist, ki se je peljal pred njim, nenadoma zavil na levo, zaradi česar je Sadoc trčil v njegovo vozilo. Pri padcu si je nesrečni motorist verjetno zlomil zatilnik.

NADALJUJE SE RAZDELJEVANJE VOLILNIH POTRDIL

Po nedeljskem premirju včeraj številna zborovanja

Za komuniste je v nedeljo govoril Ingrao, za PSI včeraj inž. Pečenko in dr. Pincherle, za PSDI podtajnik Ariosto - Še nič dokončnega z znakom Skupne slovenske liste

Tržaška občina sporoča, da do sedaj razdeljujejo volilna potrdila na področju 181 volilnih sekcij, kjer stanuje 109.498 volivcev. Poleg tega so poslali 796 potrdil volilcem, ki prebivajo v drugih občinah in 1360 obvestil volivcem, ki prebivajo v tujini.

Glede slovenske liste včeraj ni bilo pomembnejših novosti in se včeraj ni sestala volilna komisija. Niti ni bilo sestanka med omenjeno komisijo ter predstavniki Skupne slovenske liste in se bodo sestali šele danes ob 12. uri. Neuradno pa se čujejo govorice, da čaka volilna komisija na odgovor predstavnikov omenjene liste.

Štiri politične skupine, ki sodelujejo pri Skupni slovenski listi, so v nedeljo poslale predsedniku republike Segniju pismo, v katerem z obžalovanjem ugotavljajo, da so prisiljeni ob tem svečanem obisku opozoriti predsednika republike, da je volilna komisija zavrnila znak slovenske liste, ker je v njem slovenski napis. Ta ukrep je povzročil negodovanje slovenskega prebivalstva, zato so podpisniki prosili predsednika republike za intervencijo, da bodo spoštovani zakoni republike in mednarodni sporazumi.

Volilna kampanja je bila včeraj nekoliko živahnejša, saj so različne stranke priredile volilna zborovanja. Za tržaško federacijo PSI sta govorila na Proseku inž. Pečenko in v Rojanu dr. Pincherle.

Inž. Pečenko je podčrtal pomen sedanjih volitev, od izzid katerih zavisi, kakšne stvarne ispremembe bo mogoče doseči v političnem in javnem življenju. Omenil je pozitivne rezultate vlade levega centra, do katerih je lahko prišlo samo na osnovi pritiska in odločilne teže socialistične stranke. Iz tega izhaja, da se lahko tudi na Tržaškem spremene stvari samo na osnovi odločilne vloge, ki jo igra PSI. Gre za konkretne gospodarske in socialne zahteve v korist vsega tržaškega prebivalstva in prav tako konkretne zahteve v korist slovenske skupnosti, za zaščito njenih pravic.

Zanimivo zborovanje so včeraj imeli tudi socialdemokrati na Trgu Garibaldi, kjer je govoril podtajnik ministrstva za notranje zadeve poslanec Ariosto, ki je predvsem zagovarjal sedanjo vladno politiko pred napadi z desnice. Ugotovil je da gre za «kompromis», s katerim se v celoti ne more strinjati niti demokristjanska levica. Nadaljnji razvoj te politike pa zavisi od podpore delavskih množic. Na vsak način pa je star centrizem mrtev. Podtajnika je predstavil Cesare, ki je odločno zahteval ustvaritev levega centra tudi na našem področju. Podtajnik je bil dopoldne na privatnem obisku v Milanu.

Za republikance je govoril na Trgu Goldoni član vsedržavnega sveta za gospodarstvo in delo dr. Simoncini, ki je prav tako zagovarjal dosedanjo vlado levega centra, vendar z dokaj centrističnih pozicij. Predstavil ga je odv. Volli, ki je zagovarjal dosedanjo občinsko in pokrajinsko upravo in njene rezultate.

V nedeljo je bilo volilno zatišje v zvezi z obiskom predsednika republike Segnija in sta samo KPI in monarhisti priredili popoldne na Trgu Goldoni volilni zborovanji.

Zborovanje tržaške federacije KPI je otvoril tajnik prof. Sema, ki je najprej pozdravil predsednika republike, nato pa predal besedo poslancu Pietru Ingraoju. Ingrao je orisal temeljite izpremembe po svetu v zadnjem razdobju, zmago alžirskega odporniškega gibanja, ter prodor socialističnih idej povsod po svetu.

Obsežen del govora je posvetil katoliški cerkvi, ki se danes srečuje z novimi problemi po vsem svetu in se zaveda, da je nemogoče njeno poslanstvo v okviru starih socialnih in političnih idej. Tu tiči tudi izvor besa in zadrege italijanskih konservativnih sil, ki so hotele celo ekumenski koncil izkoristiti za svojo ozko politiko in od njega niso pričakovala nič drugega kot ponovno grobo obsodbo vsega naprednega.

Poslanec je nato ugotovil, da vidijo komunisti v tem koncilu in v porajanju novih idel, samo potrditev pravilnosti stališča o nujnosti razgovora s katoliškim svetom, o tolerančnih odnosih med različnimi ideologijami in o mirnem sožitju ter tekmovanju, kar vse predstavlja temelj za stvarni in trdni mir.

Vendar pa je treba ugotoviti bistveno razliko med pozivom papeža o «plodnih pogajanjih» in med stališči nekaterih katoliških državnikov. Prav v Zapadni Evropi, kjer imajo katoličani največ vpliva, ne obstaja nobena pobuda iz katoliških vrst v korist mirnega sožitja. Prav obratno, demokristjanski Adenauer in katoliški de Gaulle sta voditelja nepomirljivih ter predstavnika stališč o razbitju vseh odnosov s socialističnim svetom, poglobitvi atomske dirke in zaostrovanju odnosov med državami.

Nato je Ingrao kritiziral sedanjo vladno politiko, ki je glede mednarodnih vprašanj na starih pozicijah, odnosno popolnoma imobilna. V okviru teh vprašanj je poslanec tudi polemiziral s PSI, ki tolerira tako politično orientacijo vlade. Nato je orisal pozitivno politično smer, ki mora težiti k odstranjevanju preprek, ustvarjanju širokih trgov in ki nujno presega okvir sedanjega evropskega združevanja.

Za take rešitve je v prvi vrsti zainteresiran prav Trst, da se ne zapre v okvir SET, kjer bo le obrobno pristanišče, temveč da postane ponovno posrednik različnih narodov in držav.

Svoja izvajanja je poslanec zaključil z orisom bitke za ustanovitev dežele Furlanija-Julijska krajina ter podčrtal, da je bil pri tem delež komunistov odločilen. Nato je pozval delavske množice na enotno borbo.

Danes otvoritveno zborovanje PSI

Danes bodo socialisti priredili dve zborovanji: ob 18.15 bosta na Trgu Goldoni govorila Dušan Hreščak in tajnik stranke Arnaldo Pittoni, ob 18.30 pa v Škednju Dušan Hreščak in Sergio Pinas.

Za komuniste bodo danes govorili: ob 10. na Trgu Ponterosso Burlo, ob 10. na Trgu Perugino Tonel, ob 12.15 v Ul. Besenghi Pescatori, ob 17. na Androna S. Tecla Pescatori, ob 18. v Ul. Molin a Vento Tonel, ob 18. v Ul. Negrelli Burlo in ob 18.30 na Trgu Bonomea Calabria.

Predsednik Segni pri obhodu postrojenih oddelkov korpusa Javne varnosti

SINDIKALNI OBZORNIK

Pri Orionu se nadaljuje borba proti odpustom

Trgovinski uslužbenci zahtevajo pol dneva počitka med tednom - Zahteve uslužbencev zadrug

V podjetju Orion se še vedno nadaljuje stavka proti odpustitvi štirih delavcev. Na skupščini so delavci sklenili, da bodo stavkali tudi danes.

Kar se tiče zasebnih kovinarjev sploh, se je pričel že šesti teden stavkovne borbe in po sklepu osrednjih sindikalnih organizacij bi morala biti od četrtka do vključno sobote zopet tridnevna stavka. Toda pretekla dva tedna so tržaški kovinarji stavkali tudi po en dan brez vnaprejšnje napovedi, tako da ni izključeno, da tako stavko «z iznenadenjem» napovedo tudi ta teden. Medtem pa so nekatera mala kovinarska podjetja «otipavala» sindikate glede možnosti, da bi sklenila z njimi enak sporazum, kot ga je že sklenilo šest drugih podjetij. Po drugi strani pa je treba tudi upoštevati njihov strah pred zvezo industrijcev, ki izvaja na vsa podjetja pritisk.

***

Med trgovinskimi uslužbenci se je začelo gibanje, katerega smoter je uvedba «kratkega tedna», to je da bi se morale trgovine, skladišča in trgovski uradi pol dneva med tednom zapreti. FILCAMS-CGIL je postavila to zahtevo na prefekturi že dne 10. septembra in z njo so se strinjali tudi drugi sindikat ter predstavniki vseh občin in pokrajine. Edino pa je temu nasprotovalo združenje trgovcev. Ko pa so predstavniki združenja videli, da so osamljeni, so izjavili, da so pripravljeni pogajati se. Pokrajinski sindikat FILCAMS-CGIL je skupno z drugo sindikalno organizacijo trgovinskih uslužbencev postavil te dni združenju trgovcev formalno zahtevo po začetku pogajanj.

***

Pokrajinski sindikat uslužbencev potrošnih zadrug CGIL je skupno s sindikatom iste stroke CISL postavil tukajšnji Zadružni zvezi zahtevo po sklenitvi nove pokrajinske dopolnilne pogodbe. Nova pogodba bi morala upoštevati naslednje zahteve uslužbencev.

Zvišanje minimalnih mezd in plač za 20 odst.; pol dneva počitka med tednom za vse osebje; zvišanje 14. plače od sedanjih 20 na 50 odst. navadne plače letos in izplačilo 100-odstotne 14. plače prihodnje leto do 30. junija; revalvacija periodičnih poviškov na podlagi sedanjih prejemkov za vse obdobje službe v podjetjih od 21. leta starosti uslužbenca; skrajšanje vajenske dobe po določilih vsedržavne pogodbe; obveznost akordnega dela za delavce, ki raztovarjajo železniške vozove in težke kamione v osrednjem skladišču Delavskih zadrug; revizija klasifikacije osebja po vsedržavnih predpisih, pri čemer naj se ohrani tukajšnja kvalifikacija pomožnega trgovskega pomočnika; uvrstitev blagajnikov v samopostrežnih trgovinah v skupino C/1; uvrstitev delavcev v kategorije na podlagi dela, ki ga opravljajo; ukinitev pogoja, da se plačajo uslužbencem prvi trije dnevi odsotnosti zaradi bolezni, le če traja bolezen več kot 7 dni; raztegnitev sedanjih dopolnilnih prejemkov za časa bolezni tudi na bolnike tbc.

Namesto na parado v bolnišnico

Predvčerajšnjim zjutraj sta se več ali manj ponesrečila dva mlada zaročenca, ki sta bila namenjena na Montebello, kjer sta se hotela udeležiti parade policijskih sil.

Okoli 10. ure se je 19-letni Giulio Cimolino peljal z motorjem po Ul. Rossetti v smeri proti hipodromu. Zal je neki avtomobilist, ki je bil pred njim, nenadoma zavrl svoje vozilo ter je zato napotil Cimolina, da se mu je skušal izogniti. Zaradi tega se mu je spodrsnilo ter se je prekucnil. Sam se sicer ni ponesrečil, toda razne poškodbe je dobila 18-letna Gioia Dal Fiume z Grete, ki se je peljala z njim na motorju. Dekle se bo moralo zdraviti v bolnišnici kakih sedem dni.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 14. in 15. oktobra 1962 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 4 oseb.

UMRLI SO: 96-letni Nicolò Begna, 79-letni Francesco Magris, 65-letni Giovanni Martini, 54-letni Giuseppe Cassio, 55-letni Carlo Carli, 81-letni Carlo Mosetti, 50-letna Carolina Codia por. Metti, 53-letna Maria Troppus por. Poropat, 61-letni Paolo Ventura, 69-letni Umberto Salvador, 74-letni Marco Fabich, 45-leni Alfredo Relli, 89-letna Maria Brinjsek vd. Donussi.

ZAHVALA

Vsem, ki so v tako velikem številu spremili na zadnji poti našega preljubo mamo

Ernesto Škabar

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala še vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so nam v tem hudem trenutku stali ob strani.

Sin Viktor in ostalo sorodstvo
Veliki Repen, 16.X.1962.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» pri Sv. Ivanu priredi tečaj za srbohrvaščino za začetnike. Vpisovanje do četrtka 18. t.m. vsak dan od 20.30 do 21.30 na sedežu prosvetnega društva na stadionu «Prvi maj».

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2; Marchio, Ul. Ginnastica 44; Depangher, Ul. S. Giusto 1; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Zanetti, Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

Mali oglasi

«PLASTIKA» - Trst, Ul. D'Annunzio št. 4 (blizu Trga Garibaldi) Vam nudi: torbice raznovrstne ter športne, namizne prte (cerade), cedilnike za posodo, blazine, žimnice za na morje, vreče za perilo in obleke itd vse iz plastike in gume po zmernih cenah. Obiščite nas!

PLASTIKA za pokrivanje tal po 500 lir kv. m, preproge vseh vrst za sobe in hodnike, pode iz gume, linoleja, cevi iz plastike za vrtove in za hišno uporabo, torbice, zavese in vse ostale predmete iz gume in plastike dobite pri ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6.

✚

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljeni sin, brat in vnuk

LOJZKO MILIČ

Pogreb dragega pokojnika bo danes v torek ob 16. uri iz hiše žalosti na zgoniško pokopališče.

Žalujoči starši, brata, nona, strici, tete in zaročenka Anica

Mali Repen, 16.X.1962.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

V napadu ljubosumnosti je s sekiro ubil dekle

Prizivno porotno sodišče je potrdilo prvotno obsodbo na 18 let zapora

Pred prizivnim porotnim sodiščem (predsednik Palermo, tožilec Franco, zapisnikar Vascon, obramba Gasparini in Pavan iz Pordenona) se je zagovarjal včeraj 23-letni Agostino Gerardi iz Casiana pri Pordenonu, ki je bil obtožen, da je namerno ubil 15-letno Fulvio Buset iz Corve pri Pordenonu. Gerardi se je moral zagovarjati pred porotnim sodiščem v Vidmu 20. decembra lani.

Tedaj so ga porotniki spoznali za krivega ter ga obsodili na 18 let zapora ter 4 mesece in 25 dni pripora. Prizivni porotniki so potrdili prvotno razsodbo, čeprav so zvišali kazen za deset mesecev, in sicer zato, ker je porotno sodišče prve stopnje zgrešilo odmero kazni s čisto računskih razlogov.

Gerardi je spoznal 15-letno Fulvio v šoli v Pordenonu. Lani je mladenič dokončal študije ter postal geometer. Posrečilo se mu je, da je dobil začasno zaposlitev pri uradu za ljudsko štetje v Pordenonu. Iz dijaških let pa mu je ostala strastna ljubezen, ki jo je čutil do Fulvie. Ljubezenska zveza med njima je postala že zelo trdna, ko so se ji starši obeh začeli upirati s tega ali drugega razloga. Najprej je klonila Fulvia. Začela se je izogibati Gerardija ter ga je baje tudi zasmehovala. Lani poleti pa je v nekem kopališču v Jesolu spoznala nekega mladeniča iz Rima ter se začela družiti z njim. Vse to je izzvalo v Gerardiju strašno ljubosumnost, ki mu je popolnoma zmešala pamet.

Lani 9. oktobra, in sicer okoli 8,45, se je Fulvia peljala s kolesom z neko prijateljico iz domače vasi v šolo v Pordenone. Blizu mosta čez neko reko sta dekleti zagledali Gerardija, ki je bil sklonjen nad svojim skuterjem. Fulvia je že šla mimo mladeniča, ko je ta nenadoma zavpil naj se ustavi. Dekle se je dejansko ustavila nekaj metrov naprej ter pogledala nazaj. V tistem trenutku je Gerardi odprl aktovko v kateri je nosil razne listine, ki so zadevale ljudsko štetje; vanjo pa je bil shranil tudi sekiro s kratkim ročajem. Potegnil jo je iz aktovke ter se zagnal proti Fulvii ter osemkrat zamahnil po njeni glavi. Dekle je umrlo v bolnišnici dva dni pozneje. Neki očividci so izjavili, da je mladenič zavpil v trenutku, ko je videl, da se je dekle zgrudila v mlaki krvi: «Sedaj sem vesel, da bom šel v zapor». Nekaj ur pozneje je Gerardi odšel na karabinjersko postajo, kjer je priznal svoj zločin.

Pred prizivnim sodiščem sta njegova zagovornika skušala dokazati, da gre za neuravnovešenega mladeniča, ki bi ga morali zdravniki pregledati. Poleg tega sta tudi zahtevala naj bi porotniki upoštevali olajševalne okoliščine, češ da je zagrešil umor, ker ga je dekle hudo izzvalo.

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Edel, tožilec Visalli, obramba Uglessich) se je zagovarjal 22-letni nemški državljan Leo Spreng, katerega so obtožili, da je 11. t.m. ponoči ukradel brisalec na šipi nekega avtomobila Fiat 1100, ki ga je bil lastnik parkiral v Ul. Galatti. Mladeniča so aretirali karabinjerji ter ga prijavili sodišču.

Kazenski sodniki pa so bili drugačnega mnenja kot policijski organi. Sprenga so sicer spoznali za krivega, toda ne tatvine, temveč samo okvare. S tem so sprejeli vsaj deloma obtoženčevo obrambno tezo. Spreng je opravičil svoje početje trdeč, da je dejanje zagrešil v pijanem stanju. Tisto jutro je prišel s tovornikom iz Muenchena ter se ustavil v našem mestu. Dolgo časa je postopal sem pa tja, dokler ni zašel v razne gostilne, kjer se je pošteno opil. Sodniki so ga obsodili pogojno in brez vpisa v kazenski list na 4 mesece zapora.

Pred istimi sodniki se je zagovarjal tudi 49-letni Franc Škerjanc iz Ul. G. Gozzi 5. Obtožili so ga, da je ukradel v trgovini Upim preprosto ogrlico, ki je bila vredna nekaj sto lir. Pri razsodbi so sodniki upoštevali, da je bil Škerjanc obsojen že neštetokrat, ter so mu zato naložili 8 mesecev zaporne kazni ter 40.000 lir globe.

Raffaela Macuglia, stara 44 let iz Milj, pa je bila obtožena, da je 15. novembra lani ukradla v stanovanju trgovca z mesnimi proizvodi Gina Zambona nekaj zlatih predmetov ter 1.000 lir v gotovini. Skupna škoda je znašala 45 tisoč lir. Obtoženko so nadalje dolžili tudi, da je ukradla Zambonovi ženi ključ vhodnih vrat njihovega stanovanja.

Macuglia in Zambonova sta obe delali pri podjetju Dukcevich. Ko se je omenjenega dne Zambonova vrnila domov z dela, je našla vhodna vrata odprta. Ker je Macugliova že nekoliko prej zapustila svoje delovno mesto, so preiskovalni organi začeli sumiti, da je prav ona zagrešila tatvino. Ženska je sicer dokazala, da je vsaj nekaj časa, potem ko je zapustila delovno mesto, porabila za te ali one opravke, toda neka priča je uporno trdila, da jo je videla pred Zambonovim stanovanjem. Zato so sodniki spoznali Macugliovo za krivo ter so jo obsodili na 2 leti in dva meseca zapora ter na 70 tisoč lir globe.

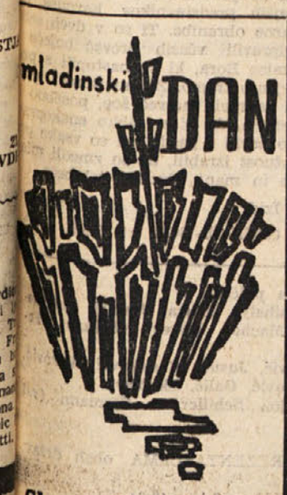

Slovenska mladina

bo ponovno podčrtala svojo nedeljivost in željo po zdravem kulturnem, gospodarskem in socialnem napredku na

TRETJEM

MLADINSKEM DNEVU

21. OKTOBRA

na stadionu «Prvega maja», kjer se bodo zbrali mladinci in mladinke iz Benečije, Goriške, Trsta, Koroške in Slovenije.

Program obsega pozdravne govore mladinskih predstavnikov in pester kulturni spored. Sledila bo vesela zabava ob zvokih orkestra.

NOVICE IZ KOPRSKEGA OKRAJA

Inozemskim novinarjem v Beogradu prikazan nagel razvoj turizma

Vključeno praznovanje občinskega praznika piranske občine - 15 prometnih nesreč v zadnjih treh dneh

Skupina 30 tujih radijskih, časopisnih in agencijskih novinarjev, akreditiranih v Beogradu, je bila v soboto in v nedeljo na obisku v koprskem okraju. V nedeljo jih je sprejel predsednik okrajnega ljudskega odbora Davorin Ferligoj in jim na tiskovni konferenci obširno razložil gospodarski razvoj okraja. Novinarji so se zlasti zanimali za nagel razvoj turizma v zadnjih letih, zlasti pa še letos. Od gospodarskih problemov jih je najbolj zanimal razvoj koprske luke. Postavili so tudi več vprašanj glede izgradnje novih turističnih objektov, glede obiska tujih turistov in glede cen hotelskih uslug. Tuji novinarji so lahko ob tej priložnosti ugotovili pomemben naredek v razvoju turizma na kosovskem področju. Zanimali so se tudi za maloobmejni promet, ki s svoje strani tudi precej pripomore k razvoju zlasti za razvoj izletniškega turizma. Ob koncu so postavili tudi več vprašanj glede programa prihodnjih športnih ter turistično kulturnih prireditev, kot so mednarodne jadralne regate, «Forma viva», množični šahovski nastopi in mednarodni turnirji v Portorožu ter prireditve v okviru Zavoda «Primorske prireditve».

Po tiskovni konferenci so si tuji novinarji ogledali portoroške termalne kopeli, znamenitosti Pirana in turistični camping v Luciji. Iz Pirana so odpotovali proti Pulju.

***

V Luciji so odprli centralno skladišče trgovskega podjetja Nanos, medtem ko je v Vinjolah prvikrat zasvetila električna luč. S tem se je zaključila dolga vrsta prireditev v okviru občinskega praznika piranske občine. V enem tednu je bilo blizu 30 pomembnih gospodarskih, kulturnih in drugih dogodkov in menda ni občine v Sloveniji, ki bi se lahko postavila s tako slovesnim praznovanjem občinskega praznika. Tak poudarek so dali Pirančani letos prazniku predvsem zaradi tega, ker praznujemo dvajsetletnico ustanovitev jugoslovanske vojne mornarice, Pirančani pa so svoj občinski praznik posvetili ustanovitvi prvega slovenskega pomorskega partizanskega odreda.

V tednu dni so se zvrstili številni dogodki, od katerih smo o otvoritvi termalnih kopeli že poročali. Zdaj naj omenimo še, da so odprli pri Luciji poslovne prostore obrata Farmis iz Novega mesta. Nadalje so v Piranu odprli razstavo jugoslovanskih umetnosti v prostorih piranske galerije, v četrtek zvečer pa je bil v Piranu literarni večer s sodelovanjem slovenskih književnikov. V soboto je bila svečana seja občinskega ljudskega odbora, ki so se je udeležili tudi državni sekretar za blagovni promet dr. Marijan Brecelj in podpredsednik zvezne gospodarske zbornice Tone Fajfar. Na svečani seji je govoril predsednik piranske občine Jakob Draksler, ki je med drugim poudaril, da se je narodni dohodek piranske občine povečal v zadnjih treh letih od 6 na 17 milijard dinarjev.

Od drugih dohodkov naj omenimo otvoritev gostinske šole v Piranu. Ta šola je sicer doslej obstajala, vendar je delovala v neprimernih prostorih. V novih prostorih bodo imeli bodoči gostinski delavci več možnosti za usposabljanje. Nadalje naj omenimo, da so včeraj izročili namenu tudi novo poslopje gasilskega doma, v Sečovljah je bil velik letalski miting, odprli so šolsko razstavo in razstavo ob dvajsetletnici pionirske organizacije ter organizirali še vrsto drugih kulturnih, športnih in zabavnih prireditev.

***

V zadnjih treh dneh je prišlo v koprskem okraju do 15 prometnih nesreč, za katere lahko skoraj v celoti rečemo, da so posledica neprevidne in prehitre vožnje na spolzkih cestah. Znano je, da je cestišče, ki ga po dolgotrajni suši zmoči dež ali rosa, najbolj spolzko in nevarno za vožnjo, kar pa vozniki vse premalo upoštevajo. Z najhujšimi posledicami je zdrsel s cestišča Anton Vetrih iz Portoroža. Na cesti pri Žusterni je vozil prenaglo in na ovinku je njegov avto zletel v morje. Odpeljali so ga s hudimi telesnimi poškodbami v izolsko bolnišnico. Vozilo je popolnoma razbito in cenijo škodo na 2 milijona dinarjev. S ceste so zdrseli ter obtičali v jarkih ali ob nasipih še naslednji vozniki: Ivan Terevič iz Poreča (po krivdi Mirka Kačiča, ki je nepravilno prehiteval), Benito Apolonio iz Bertokov, mopedist Stanko Marković iz Pirana, voznik osebnega avtomobila ing. Franc Štuler iz Sečovelj, Peter Krčmar iz Zagreba (po krivdi avtobusnega voznika Vinka Nagliča, ki je nepravilno prehiteval), voznik osebnega avtomobila Ivan Pučko iz Izole, voznik osebnega avtomobila ing. Vladimir Petranović iz Zagreba, voznica osebnega avtomobila TS 52839 Armida Pertusi, voznik osebnega avtomobila VR 63896 Marcello Veronese, voznik osebnega avtomobila G 21214 Rudolf Joschep, voznik tovornega avtomobila Ivan Fajnkutič iz Poreča, voznik osebnega avtomobila Miro Lipanovič iz Kranja in voznik osebnega avtomobila Mirko Janković iz Pirana. Vsi navedeni vozniki so ostali nepoškodovani, ali pa so odnesli le nekaj praks. Pač pa gre materialna škoda na vozilih v milijone.

NENADNA SMRT MLADENIČA V ZGONIKU

Med gradnjo poslopja se je zgrudil in izdihnil

Izključena možnost, da bi mladeniča ubil električni tok - Zdravniški pregled ugotovil, da je smrt pripisati naravnim vzrokom

V Repniču in vaseh bližnje okolice je izzvala veliko žalost in pretresenost vest, da je v nedeljo dopoldne nenadoma preminil komaj 22 let stari Alojz Milič iz znane Kraljeve družine.

Mladenič, ki je začel komaj pred meseci delati kot zidar na svojo roko, je v Zgoniku gradil novo hišico za Ludvika Grudna. V nedeljo zjutraj ob 7.45 se je odpravil z materjo v Zgonik, in sedem ko je šla mati k maši, se je Milič sestal s svojimi prijatelji delovnimi tovariši, da bi izvedli neko nujno delo. Hitro so se lotili dela, toda uro kasneje so ga prekinili, ker jim je nekdo prinesel malico. Posedli so in v pogovoru povžili malico, potem pa je Milič in njegov prijatelj spet prijela za lopati, da bi nadaljevala delo. In takrat se je zgodila nesreča. Ne da bi karkoli rekel, se je nesrečni Milič zrušil na tla in ko je prijatelj, ki je bil od njega oddaljen le dva ali tri metre, pristopil k njemu — misleč da se šali — je z grozo ugotovil, da je nesrečnež že mrtev.

Nenadna smrt mladeniča, ki ni bil nikakih znakov bolezni in do zadnjega trenutka čil in veder, je vzbudila val ugibanj, kaj se je le neki zgodilo, da je tako nenadoma omahnil. Poleg nesreče, so poklicali svoje kolege iz Trsta, ki so truplo fotografirali, potem pa so ga odpeljali v Trst, da bi ugotovili, če je smrt pripisati naravnim vzrokom ali je kaj drugega vmes. V bližini kraja, kjer se je pok. Milič zgrudil na tla, je bil namreč tudi betonski mešalec in niso izključili možnosti, da je mladeniča morda ubil električni tok. Toda njegovi delovni tovariši so to možnost izključili, kajti mešalec ni bil v obratu in je bila elektrika izklopljena.

Pokojni Milič

Sodna preiskava oziroma obdukcija, ki jo je včeraj izvedel sodni zdravnik dr. Nicolini, je končno ugotovila, da je smrt pripisati naravnim vzrokom.

Kot smo dejali že v začetku, je nenadna smrt mladega Alojza Miliča globoko presunila vse vaščane, ki so mladeniča poznali za izredno delovnega in ga cenili zaradi njegovih dobrih lastnosti. Nedvomno ga bodo danes popoldne spremili v velikem številu na zgoniško pokopališče (pogreb bo ob 16. uri iz hiše žalosti v Repniču št. 39).

Pokojnemu mladeniču naj bo lahka domača zemlja, tako hudo prizadeti družini pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Goriško-beneški dnevnik

S SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Delovanje odbora za izboljšavo zemljišč

Imenovanje zastopnikov v razne kmetijske odbore in preglednikov računov

V naši nedeljski številki smo poročali o prvem delu seje pokrajinskega sveta od sobote, ko so razpravljali na podlagi resolucije, ki sta jo predložila socialistična svetovalca Marinčič in Martinelli, o nujnosti popravil na cesti Devetaki - Doberdob - Ronke, ter je predsednik zagotovil, da bodo spomladi asfaltirali vsaj odsek od Doberdoba proti Ronkam. Izglasovali so tudi odobritev obračuna pokrajine za leto 1961.

V drugem delu seje so bili izvoljeni za preglednike računov za 1962 svetovalci Makuc, Marino in Zorzenon. Podpredsednik Devetag je predlagal, naj se določi tudi za 1963 podelitev posebnih nagrad za doktorske dizertacije, ki bi obravnavali goriške probleme in sicer v znesku po 50.000 lir za vsako in po dosedanjih pravilih. Običajno gre za 6 ali 7 takih nagrad in svetovalci so predlog odobrili. Pravtako so pooblastili upravni odbor, da lahko razpolaga s 150.000 lirami za prispevke za razne kulturne in umetniške manifestacije.

Nato so svetovalci imenovali zastopnike pokrajinske uprave v razne odbore. V odbor za kmetijstvo je bil izvoljen dr. Fabrisin; v odbor za seme sviloprejk dr. Geotti, v odbor za potrjevanje bikov dr. Magini in v odbor za splošno izboljšavo zemljišč pa dr. Verbi, ki je poslal zanimivo poročilo o dosedanjem delu tega odbora tudi kar se tiče začetih ali predvidenih del na kraškem in sosednjem področju na površini 8000 ha. Poročilo navaja med drugim, da so lani avgusta odobrili 17,6 milijonov izdatkov za Lisert, 0,5 milijona za področje okrog Sabeljskega in Laškega jezera in 8,3 milijona za dela ob Vipavi.

S tem v zvezi je svetovalec Bergomas ponovno predlagal, naj bi se pokrajina zavzela za odpravo komisarja pri konzorciju na Prevalu in za izvolitev novega upravnega odbora.

Svetovalci so odobrili tudi za 47,5 milijona večji izdatek za zidarska dela pri tehnični industrijski šoli v Gorici, ki jih je prevzelo neko podjetje iz Vidma. Kot zadnjo točko pa so odobrili organski pravilnik za pokrajinske uslužbence.

Nakazila za bencin proste cone

Trgovinska zbornica v Gorici sporoča, da bodo 31. oktobra zapadla naslednja bencinska nakazila proste cone:

Za 5 litrov nakazila sive barve; za 10 litrov nakazila vijoličaste barve.

Namesto njih so izdali nakazila zelene barve za 5 litrov in rumena za 10 litrov.

Stavka v otroških vrtcih ONAIRC

Ker pristojni vladni krogi še vedno niso odobrili 200 milijonov lir, ki so jih otroške vrtnarice ONAIRC že spomladi zahtevale za ureditev mezdnega vprašanja te kategorije, so te vrtnarice včeraj proglasile stavko za nedoločen čas. Med tem so sicer dobili zagotovilo, da je peta parlamentarna komisija ugodno sprejela njihove zahteve, vendar to ni dovolj in bi bilo treba ves postopek bolj pospešiti. Zato so se vrtnarice odločile tudi za stavko.

Včerajšnji prvi dan stavke je popolnoma uspel in so bili zaprti vsi otroški vrtci ONAIRC, razen tistih, kjer poučujejo redovnice. Te se prvi dan stavke niso udeležile. Zato so druge učiteljice sklenile, da bodo predlagale tudi njim sodelovanje pri stavki, saj bodo pravtako deležne eventualnih izboljšav, ki jih bodo dosegle za vso kategorijo.

Ta stavka se tiče tudi otroških vrtcev v Pevmi, Štandrežu, Sovodnjah in v Rupi.

Sindikalna kronika

Na zvezi industrijcev so včeraj podpisali sporazum o tovarniški proizvodni nagradi za delavce in delavke slaščičarskega podjetja «La Giulia». Sporazum predvideva izplačilo nagrade za vse delavke za mesec oktober, november in december v znesku pet tisoč lir, ki jo bo delodajalec izplačal za božič. Nagrada v letu 1963 bo znašala 18.000 lir, ki bo izplačana v dveh obrokih; 9.000 lir za veliko noč in ostalih 9.000 lir za veliki šmaren.

Danes ob 9.30 bo na uradu za delo v Gorici sestanek zastopnikov sindikatov s predstavnikom vodstva družbe ATA, da se določi stalež izbranega sprevodnika in se izplačajo periodični poviški bivšim borcem, ki so zaposleni v tem podjetju.

Na sedežu zveze industrijcev pa se bodo ob 10. uri danes začela pogajanja za ekonomske in normativne izboljšave delavcev obrtniških podjetij. Sindikalne organizacije zahtevajo izenačenje ekonomskega in normativnega ravnanja delavcev obrtniških podjetij z ravnanjem, ki velja za ustrezne delavske stroke v industrijskih obratih.

Pri zvezi industrijcev v Tržiču se bodo danes dopoldne začela pogajanja z ravnateljstvom podjetja CILFIT, da se za delavce tega podjetja uvedejo kolektivne delovne pogodbe, ki veljajo za ta tekstilni sektor (volna).

MORDA BODO DELO KONČALI ŠE PRED NOVIM LETOM

Ugodno napreduje gradnja novega vodovoda v Števerjanu

Položili so večji del cevi na števerjanskem griču

Števerjanski vodovod postaja stvarnost: vsak dan se njegova mreža zdaljša za nekaj desetin metrov. Razpredena je že po številnih poteh in bo v najkrajšem času preskrbovala z vodo številne družine, ki bivajo v tej občini.

Vsi poznamo težave, ki jih je morala premagati občinska uprava, da bi zgradila vodovod na svojem ozemlju, ki je brez izvirkov. Najprej so vse svoje upe položili v iskalca vode, ki je prišel v Števerjan z vrbovo vejico. Potem so poslali v analizo vodo izvirka v Uklancih. Ker so oblasti zavrnile tudi misel, da bi se občina povezala na vodovodno omrežje, ki je že več let speljano po vseh vaseh jugoslovanskih Brd, so se dogovorili z goriško občino, da bodo kupovali vodo, ki prihaja iz Jugoslavije, in jo z dvema črpalkama potiskali v Števerjan, in sicer z Oslavja in iz Gradiškute.

Ko so sestavili pogodbo, določili ceno vode in izdelali načrte, so se lotili dela. Z njim so že tako napredovali, da bodo speljali vodo po vseh krajih na vrhu Števerjana že do konca leta, če bo, kakor pripominjajo, vreme omogočilo neprekinjeno delo.

Za sedaj je podjetje zgradilo pri zadnjih hišah na pokrajinski cesti na Oslavju črpalko, ki bo potiskala vodo proti vrhu. Od nje so speljali glavno cev do cerkve, ki se cepi proti Dvoru, Ščednem in na Sovenco. Predvidena je še napeljava cevi na Bukovje.

Seveda pa prebivalci spodnjega konca, in sicer Valerišča in Uklancev pričakujejo, da bodo v drugi fazi del napeljali vodo tudi v njihov zaselek, ki šteje precej občanov in nekaj zelo krepkih kmetij. Občinska uprava bo morala čimprej započeti postopek, da se spelje voda tudi v ta zaselek.

Če se bodo napovedi uresničile, tedaj se števerjanskim gospodinjam ne bo treba več tako bati suhega poletja, kot so se ga letos. Vodnjaki se bodo lahko posušili, toda vodovodna pipa bo tudi v najhujši suši dajala dovolj pitne vode.

Letošnje težave z vodo so prebivalci premagovali s pomočjo korpusa finančnih straž, ki so s svojimi avtomobilskimi cisternami vozili v Števerjan vodo vse poletje in tako prihranili občanom precej skrbi in pa tudi denarja. Od meseca maja pa do konca septembra so pripeljali v vas okoli 140 cistern vode; ker meri cisterna 50 hl, lahko takoj napravimo račun, koliko vode so speljali v vas. Prosilci so za prevoz plačali minimalni strošek za nafto, uslugo pa je finančna uprava dala povsem zastonj. Zaradi tega smatrajo prebivalci za svojo dolžnost, da se po našem listu zahvalijo za pomoč, ki so jo prejeli v tako kritičnem trenutku.

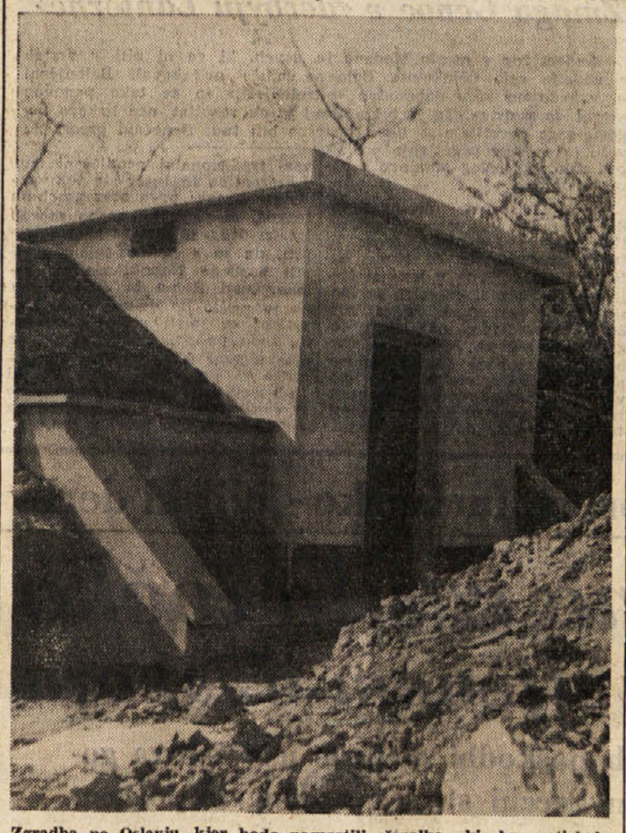

Zgradba na Oslavju, kjer bodo namestili črpalko, ki bo potiskala vodo v Števerjan

SODNA RAZPRAVA PROTI DELAVCEM IZ TRŽIČA

Pri demonstracijah je sodelovalo okrog 6.000 delavcev CRDA

Prvi dan so zaslišali 19 obtožencev in priče - Razprava se bo nadaljevala v četrtek popoldne z govori tožilca in obrambe

Kot smo na kratko omenili že v soboto, se je prejšnji petek pred okrožnim sodiščem v Gorici začela sodna razprava proti delavcem iz Tržiča, ki jih je tamkajšnja policija aretirala v zvezi s protestnim zborovanjem in stavko delavcev CRDA, dne 2. marca 1961. Kot znano je takrat policija surovo napadla stavkajoče delavce tudi s solzilnimi bombami, ti so pa postavili ulično barikado v Ul. Anconeta pozneje pa so demonstrirali še na Trgu republike.

Na zatožni klopi je bilo 19 obtožencev in sicer: 32-letni Giglio Castelli, 40-letni Giuseppe Intrepido, 21-letni Giorgio Zimolo, 20-letni Romano Trivelli, 30-letni Bruno Modesti, 22-letni Giulio Stafuzza, 23-letni Oskar Bertoli, 19-letni Giancarlo Licari, 24-letni Francesco Ancora, 20-letni Mario Martinelli, 49-letni Armando Clemente, 18-letni Adelmo Borelli in 37-letni Bruno Franco, vsi iz Tržiča; dalje 24-letni Luciano Cinelli iz Ronk, 28-letni Giovanni Casonato in 22-letni Silvano Lustuzzi iz Škocjana, 21-letni Adriano Bressan iz Pierisa in 42-letni Giuseppe Morone iz Gorice.

Predsednik sodišča dr. Storto je najprej zaslišal vse obtožence, vsi so preklicali svoje prve izjave na policiji. Nekateri izmed njih, kot npr. Boscarol, Licari in Lustuzzi so izjavili, da so bili prisiljeni podpisati policijski zapisnik ker da so jih na policiji tepli. Drugi pa so izjavili, da so ga podpisali, da bi tudi njih ne pretepali.

Obtožnica za vse pravi, da niso izpolnili ukaza za razpust demonstrativnega zborovanja ter da so se upirali policiji, ki je demonstrante razganjala. Večina obtožencev je izjavila, da so bili takrat slučajno tam v bližini in da niso imeli nič skupnega s stavko in demonstracijami. Eden od teh, Giuseppe Morone je celo slučajno prišel z avtobusom po opravkih v Tržič, kjer so ga aretirali.

Sledilo je zaslišavanje prič. Prvi je bil na vrsti policijski komisar iz Tržiča Lepore, ki je med drugim povedal, da je bilo v Ul. Anconeta zbranih 5000 do 6000 demonstrantov, na Trgu republike pa se jih je pred komisariatom zbralo pozneje kakih 2 do 3.000. Na vprašanje odvetnikov-branilcev je povedal, da je bilo aretiranih še kakih 100 drugih oseb, ki pa so jih pozneje izpustili. Na vprašanje, zakaj so pri zaslišavanju obtožence tepli, je dejal, da sam osebno ni bil zraven in da mu o tem ni ničesar znanega.

Za njim so zaslišali še vrsto karabinjerjev in policistov, ki pa za večino obtožencev niso mogli z gotovostjo potrditi, da so jih videli med demonstranti.

Priča Gualtiero Ferrari je izjavil, da so stavkajoči vzeli njegovo tovorniško prikolico in jo uporabili za zaporo ceste v Anconeti. Podobno izjavo je dal priča Predolin za svoj kmečki voz.

Po končanem zaslišanju prič je predsednik prekinil razpravo, ki se bo nadaljevala v četrtek 18. t. m. popoldne ob 16. uri. Govoril bo državni tožilec in pa odvetniki obrambe.

Poceniti vodo, ki je služila za zalivanje

Občinski svetovalci PSI Zuliani, Sancin in Vižintin so predlagali goriškemu županu in odbornikom, da bi se zavzeli pri občinskih podjetjih, naj izjemoma določijo nižjo ceno za vodo, ki so jo v poletnih sušnih mesecih uporabili neposredni obdelovalci naše občine, stanujoči v Štandrežu, Ločniku, Podgori, Pevmi, na Oslavju in v mestu. S tem bi jim olajšali gospodarsko breme, ki so ga imeli z nenormalno potrošnjo vode za zalivanje vrtov.

Jezero deževnice na cesti v Rupi

Deževnica je začela v Rupi povzročati precejšnje težave. Na glavni cesti skozi vas se na nekem kraju ustavlja, da se napravi celo jezero. Ob deževnih dneh je prehod na tistem delu ceste zares junaško dejanje, ker se voda razlije čez in čez in je mestoma tudi precej globoka. Vaščani pripominjajo, da bi morala občinska uprava poiskati način, da se prepreči zaustavljanje deževnice.

S kolesom pod avto

Včeraj zjutraj okrog 7. ure je prišlo na Travniku v Gorici blizu Ul. Mameli do trčenja med kolesarjem in nekim vojaškim vozilom. Pri trčenju je vojaško vozilo podrlo kolesarja 43-letnega Armanda Brainija iz Gorice, Ul. Favetti št. 39. Z avtomobilom Zelenega križa so ponesrečenca odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je pri padcu verjetno zlomil levo ključnico. Zato so ga pridržali za 40 dni v bolnici na zdravljenju.

Pes je ugriznil otroka za stegno

Včeraj ob 17.15 je pes ugriznil 10-letnega Giuseppa Piccarda iz Ul. Morelli 8 v Gorici. Popadel ga je za desno stegno in ga dodobra oklal. Svojci so jokajočega in krvavečega otroka odpeljali v bolnišnico, kjer so mu rano obvezali in ga poslali domov. Okreval bo v štirih dneh.

Dve nesreči v Kaprivi

Guido Cuzzit star 46 let, doma iz Kaprive, se je ob 23.30 v nedeljo zvečer ponesrečil v prometni nesreči, ki se je pripetila v Kaprivi. Na kraj nesreče so poklicali karabinjerje, ki so ustavili prvi voz, ki se je pripeljal mimo, da bi ponesrečenega Cuzzita odpeljal v goriško bolnišnico. Vozil ga je 68-letni Severino Zorzetti iz Ulice Pola 14 v Gorici. Zorzettiju pa se je pri zapiranju avtomobilskih vrat zgodila nepredvidena nesreča. Priprl si je desni palec, in sicer tako močno, da ni mogel voziti avtomobila. Zato so ustavili še tretji avtomobil, vanj naložili Cuzzita in Zorzettija ter ju odpeljali v bolnišnico. Prvega so pridržali na opazovanju, ker si je pretresel možgane, drugi pa se bo zdravil petnajst dni, ker so mu zdravniki pri pregledu ugotovili, da palec ni le stisnjen, ampak celo zlomljen.

Čiščenje grobov

Goriško županstvo sporoča vsem prizadetim, da morajo popraviti in urediti grobove svojcev na mestnih pokopališčih najkasneje do 27. oktobra t.l. Po tem datumu ne bodo več dovolili opravljanja teh del, ker bo pokopališka uprava morala poskrbeti za redno letno čiščenje ob priliki dneva vseh mrtvih.

Pri tem naj omenimo, da so štandreške žene že pred nekaj dnevi pričele urejevati in čistiti grobove padlih borcev, ki jih bodo potem okrasile še s cvetjem za praznik vseh mrtvih.

Z avtobusi na mladinski dan v Trst

Mladinska iniciativa priredi v nedeljo 21. t.m. v Trstu mladinski dan ki se ga bodo udeležili tudi mladinci z Goriškega, ki bodo tudi na njem sodelovali. Tako bo nastopila mladinska nogometna ekipa iz Sovodenj, tekmovali bodo tudi v namiznem tenisu, in nastopil bo pevski zbor iz Dola-Poljane. Udeležencem bodo na razpolago trije avtobusi, vpisovanje pa se vrši pri naslednjih poverjenikih:

Na OSLAVJU: Karlo Primožič; PEVMA: Nadja Sošol; GORICA, na sedežu SPZ v Ul. Ascoli 1/I; v DOLU: na sedežu pevskega društva; v STANDREŽU: Karel Nanut in Livija Vočič, GABRJE in RUPA: Vid Primožič, VRH: Polde Devetak; POLJANE: Julko Gergolet; DOBERDOB: Jožef Jarc in Janko Gergolet (v zadrugi); SOVODNJE: Branko Kuzmin (za športnike) in Zorko Kuzmin (vse ostale); JAMLJE: Marij Krošelj; ŠTEVERJAN: na sedežu prosvetnega društva.

Cena vožnji (vštete vstopnina) 600 lir. Odhod avtobusov ob 13. uri, povratek okrog polnoči. Podrobnejša pojasnila pri vpisu in pozneje tudi v časopisu.

Izleti

Martinovanje na Lokvah priredi Slovensko planinsko društvo iz Gorice tudi letos, in sicer v nedeljo 11. novembra. Vpisovanje na sedežu SPZ v Gorici, Ul. Ascoli 1-I, od 15. t.m. dalje. Vožnja z avtobusom za člane 400 in za nečlane 500 lir. Prijaviti se morajo tudi tisti, ki nameravajo na martinovanje iti z lastnimi vozili, in sicer zaradi naročila večerje. Vsa podrobnejša pojasnila pri vpisu.

Kino

VERDI. Zaprto

CORSO. 17.00: «Mož, ki je umoril L. Valanca» (L'uomo che uccise L. Valance), J. Wayne in J. Steward. Ameriški film režiserja J. Forda. Mladini pod 14. letom prepovedan.

VITTORIA. 17.00: «Bele sužnje» (Le schiave bianche), R. Schiaffino in F. Arnoul. Italijanski film; mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 17.15: «Zadnja priča» (L'ultimo testimone), E. Schwiers in J. Gosler. Nemški črnobeli film. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESANI, Ul. Carducci št. 12, tel. 22-68.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 19,4 stopinje ob 11.50, najnižjo 7,8 stopinje ob 6.50. Povprečne dnevne vlage je bilo 80 odstotkov.

GORIŠKI NOGOMET

Juventina iz Šlovrenca prinesla samo eno točko

Sovodenjci izgubili na domačem igrišču in prav tako naraščajniki, kljub dobri obrambi vratarja

V nedeljo je bilo prvo tekmovanje med ekipami druge kategorije pokrajinskih diletantov v nogometu, v kateri nastopata tudi ekipi Juventina iz Štandreža in Sovodnje. Po prvih rezultatih ne moremo reči, da so naši nogometaši dobro začeli, vendar pa je bolje, da se pokažejo napake in pomanjkljivosti že v začetku, da služijo kot šola in imajo igralci in vodstvo še čas, da jih popravijo.

Juventina je nastopila na igrišču v Šlovrencu proti Libertas iz Kaprive. Čeprav so bili gostje iz Štandreža na igrišču boljši ter so očividno prekašali domačine, je tekma končala z 2:2 potem ko je bila Libertas celo v vodstvu z 2:1. Prvi polčas so zaključili z 1:1. Tak rezultat naj bo štandreškim igralcem v opozorilo, da bodo v nedeljo in pri naslednjih tekmah igrali najprej za rezultat in šele potem pokazali gledalcem svojo akademijo. Če bi se držali tega pravila, bi lahko še v nedeljo zmagali.

Tudi naraščajniki, ki so nastopili na domačem igrišču, so izgubili tekmo proti onim iz Moše z 1:0. Tudi tu so bili domačini boljši, a žal so igrali brez vratarja in zato so seveda tekmo tudi izgubili, čeprav s tesnim rezultatom. Na splošno je ta ekipa dobro sestavljena in z malimi spremembami, predvsem kar se tiče vratarja, bo lahko ostala v tej sestavi. Na to tekmo je prišlo precej domačih navijačev.

Popoldne je na igrišču v Štandrežu nastopila tudi nova ekipa «Isontina» iz Gorice, ki bo odslej svoje domače tekme odigrala v Štandrežu. Igrali so s S. Marco in tudi oni izgubili z 1:0.

Sovodenjski nogometaši so v nedeljo igrali doma proti Šlovrencu in tekmo izgubili z rezultatom 3:0. Domačinom se je videlo, da še niso vigrani, saj je med njimi mnogo novih igralcev, ki jim še manjkajo izkušnje. Upamo, da bo prihodnjič boljše in da bodo že v nedeljo v Podgori pokazali boljšo igro.

Isto velja tudi za naraščajnike, ki so v nedeljo dopoldne nastopili tudi doma proti ekipi Montesanto iz Gorice ter tekmo izgubili z rezultatom 4:1. Na splošno so domači igralci igrali dobro in ko bodo bolje vskladili svojo igro, tudi uspeh ne bo izostal. Zlasti moramo pohvaliti vratarja Sergija Ferfoljo, ki je preprečil, da ni bil poraz še bolj katastrofalen. V nedeljo bo ta ekipa po vsej verjetnosti nastopila na mladinskem dnevu v Trstu, kjer bo branila čast goriške mladine.

šport šport šport šport šport šport

A LIGA

REZULTATI

*Bologna-Modena	7-1
*Fiorentina-Atalanta	2-0
*Genoa-Sampdoria	2-1
*Inter-Napoli	1-0
*L. R. Vicenza-Milan	2-0
*Palermo-Catania	1-1
*Roma-Juventus	1-1
*Torino-Spal	2-1
*Venezia-Mantova	4-1

LESTVICA

Bologna	5	4	0	1	17	5 8
Spal	5	3	1	1	9	6 7
Torino	5	3	1	1	5	3 7
Inter	5	2	2	1	3	2 6
Catania	5	1	4	0	5	4 6
Roma	5	2	2	1	6	2 6
Genoa	5	2	2	1	5	3 6
Vicenza	5	2	1	2	6	3 5
Atalanta	5	1	3	1	6	7 5
Modena	5	2	1	2	5	11 5
Milan	5	1	3	1	8	6 5
Fiorentina	5	2	1	2	4	3 5
Juventus	5	1	2	2	6	6 4
Venezia	5	1	2	2	9	11 4
Mantova	5	1	2	2	2	5 4
Sampdoria	5	1	1	3	3	7 3
Napoli	5	1	0	4	4	13 2
Palermo	5	0	2	3	2	8 2

Prihodnje tekme (21. oktobra)

Atalanta-Bologna; Catania-Venezia; Genoa Torino; Juventus-Sampdoria; L. R. Vicenza-Palermo; Milan-Inter; Modena-Mantova; Napoli-Fiorentina; Spal-Roma.

- Bolonjčani zopet na vrhu

Prvi poraz Milana Roma - Juve 1:1

Zmaga Genoe v «derbyju Lanterne»

Sedem žog v mrežo Modene je uspeh, ki ga ni niti v vrstah v nedeljo zelo učinkovite Bologne nihče pričakoval. Bolonjčani so v zadnjem kolu dobesedno «eksplodirali» in se tako ponovno prerili do vodstva. Ta je bil najbolj visok rezultat nedeljskega nogometnega zavrtljaja A lige. Sicer so bili tudi Benečani precej na volji in so brez usmiljenja poslali pod težo štirih žog Mantovo s porazom domov.

Gotovo največje presenečenje dneva predstavlja poraz Milana na tleh moštva Lanerossi. Sicer je treba priznati, da so imeli Milančani smolo, toda v lestvici štejejo točke, zaradi česar so se lanskoletni prvaki znašli precej nizko v razpredelnici najboljših nogometnih klubov A lige. V derbyju Lanterne je Genoa končno premagala ne samo tradicijo temveč tudi Sampdorio, ki se mestnemu tekmecu ni znala postaviti tako po robu, da bi si izsilila vsaj tradicionalni neodločeni izid.

Fiorentina in Inter sta tudi prišla do zmage: prva brez posebnih težkoč, medtem ko so se morali igralci drugega moštva močno truditi, da so s pičlim golom spravili borbene Napolitance na kolena. Med Romo in Juventusom pa je prišlo do delitve točk. Domačini so imeli precejšnjo smolo, toda po prikazani igri gostje niso ničesar ukradli. Brez zmagovalca in poraženca se je končal tudi sicilijanski derby, medtem ko se je Torinu posrečilo spraviti na škodo Spala obe točki v žep.

PO 31 LETIH PREKINJENA PREMOČ MADŽARSKEGA NOGOMETA

Z golom Galića Jugoslavija zmagovita v Budimpešti

Tudi mladi reprezentanti in mladinci premagali Madžarsko, B reprezentanca pa je morala kloniti

BUDIMPEŠTA, 15. oktobra. — Enaintrideset let so morali jugoslovanski nogometaši čakati, da so prišli do priložnosti za zmago nad njihovimi tradicionalnimi najtežjimi nasprotniki. Toliko let je namreč minilo odkar so Jugoslovani in to v samem Beogradu premagali Madžare, ki so od tistega dneva nizali uspeh za uspehom. V prejšnjih 18 nastopih (nedeljski je bil 19 po vrsti) so Jugoslovani odločili v svojo korist le dve tekmi, deset so jih izgubili, v šestih pa so izsilili neodločen izid. Tej razliki je seveda primeren količnik v golih, ki je 41:25 v korist madžarskega nogometa.

Jugoslovani niso preveč optimistično gledali na nedeljsko tekmo v Budimpešti, pa čeprav so zvedeli, da v nasprotnem moštvu ne bosta igrala dva res odlična napadalca — Albert in Tichy. Odsotnost teh dveh kakor tudi vest, da bo televizija prenašala toliko pričakovano srečanje je precej škodilo blagajni prirediteljev tekme. Na stadionu, pa čeprav drži še enkrat toliko, se je zbralo le 50 tisoč gledalcev, med katerimi je bilo precej (in predvsem najglasnejši) Jugoslovanov.

Madžari so imeli v vratih svojega znanega reprezentančnega vratarja Grosicsa. Ta odlični branilec je varoval mrežo samo osem minut, nato pa je prepustil mesto mlajšemu namestniku. Grosics je namreč zadnjič oblekel majico državne reprezentance in ne bo več igral. Jugoslovani so hoteli že v začetku izrabiti možnost gola, toda Madžari so ves čas, ko so imeli veterana v vratih, ostali v obrambi in niso dovoljevali nevarnih strelov. Ko je Szentmihaly prevzel vlogo skrajnega branilca se je položaj takoj spremenil. Madžari so prihajali iz napada v napad in skušali vnašati med jugoslovansko obrambo zmedo, katero bi lahko izkoristili, da bi prišli v vodstvo. Na srečo bliskovite akcije madžarskih napadalcev niso razburile jugoslovanskih branilcev in niti Soškiča, ki je znal vedno prisebno nastopiti in preprečiti, da bi se mreža za njegovim hrbtom zatresla.

Ves prvi polčas je potekal v absolutni premoči Madžarov, ki so bliskovito prihajali do jugoslovanskega kazenskega prostora. Tu pa so prišli v dotik z branilci nasprotnega moštva in to je zadostovalo, da so se do tedaj skorajda perfektne niti akcij nepričakovano pretrgale. V 38' je bila jugoslovanska mreža na tem, da klone: Madžari so z bliskovito kombinacijo ustvarili možnost, da zmedejo obrambo. Svinjarević je hotel nevaren položaj rešiti s tem, da je žogo iz gneče poslal proti vratarju. Ta ni bil na mestu, toda hitri Svinjarević je žogo ki se je kotalila proti mreži dohitel in jo v zadnjem trenutku poslal v kot. Jugoslovani so v drugem polčasu bolj podjetno začeli in če bi napadalci bolj složno zaigrali, bi lahko po zaslugi izredne Galićeve akcije, prišli že v prvi minuti do vodstva. Madžari so tedaj spoznali, da Jugoslovani niti najmanj ne mislijo na predajo. Zato so milo za drago vračali tekmecem, ki tudi niso hoteli ostati dolžni. Oba vratarja, Soškić na jugoslovanski in Szentmihaly na madžarski strani sta morala večkrat z drznimi in tveganimi paradami poseči v akcije, s čimer sta večkrat spravila navdušene gledalce na noge. Igra je postajala od minute do minute zanimivejša posebno po zaslugi vztrajnega branilca Jusufija, ki je z osebnimi prodori vnašal zmedo med Madžare.

Končno je napočila 25' igre drugega polčasa. Samardžić je z desne strani prodrl po madžarski strani in žogo takoj poslal pred vrata. Jerković jo je prestregel in streljal, toda madžarski vratar jo je odbil ponovno v polje, kjer pa je bil Galić, ki je kljub nerodnemu položaju silovito streljal in zadel mrežo. Naravno je, da je ta uspeh še bolj spodbudil Jugoslovane in samo tri minute kasneje so bila madžarska vrata ponovno v nevarnosti. Jerković je namreč spustil proti njej strahovito «bombo», toda žoga se je odbila od notranjega dela vratnic in je tokrat postala plen madžarske obrambe. Domačini, ki jim je jugoslovanski dosežek prekrižal račune, so sprožili napad za napadom, da bi si izsilili vsaj neodločen izid in ohranili nepremagljivost zadnjih desetletij. Jugoslovani so jih le s težavo zaustavljali in skušali z redkimi protinapadi omejiti čedalje nevarnejši pritisk domačinov. To jim je uspelo vse do končnega žvižga sodnika, ki je tako prisodil nepričakovano a zasluženo zmago borbenim in vztrajnim Jugoslovanom.

STRELEC: Galić v 25' drugega polčasa.

MADŽARSKA: Grosics (Szetmihaly), Matrai, Sovari, Solyosi, Meszoly, Sipos, Bene, Göröcs, Machos, Rakosy (Farkas), Tichanyvesi.

JUGOSLAVIJA: Soškić, Svinjarević, Jusufi, Radaković, Vasović, Perušić, Samardžić, Vukelić, Jerković, Galić, Skoblar.

SODNIKI: glavni SEIPELT, mejna Schiller in Permann (Avstrija).

NEDELJSKE TEKME MED REPREZENTANCAMA obeh dr

A reprezentanci:
MADŽARSKA : JUGOSLAVIJA 0:1 (0:0)

B reprezentanci:
JUGOSLAVIJA : MADŽARSKA 1:2 (1:0)

Mladi reprezentanci:
JUGOSLAVIJA : MADŽARSKA 2:1 (0:1)

Mladinci:
MADŽARSKA : JUGOSLAVIJA 0:3 (0:2)

ODBOJKA

Gasilci 2 ŠZ Bor 0

Tudi nedeljsko srečanje v o ki, zadnje v vrsti kvalifikacij tekmovanja za pokal Furlanij ljiske krajine, med Borom in ci, se je končalo z zmago nejših predstavnikov korpus žarne obrambe. Ti so v dveh odpravili včasih preveč bo gralce Bora, ki so nastopili s cejšnjo tremo. Žal so Borovi ci zapravili preveč žog, posebn servisa, da bi se lahko enako no borili z gasilci, ki so vsako ložnost izrabili, da so zmedli še in manj izkušene tekmece.

Izid:

GASILCI - BOR 2:0 (15:9, 1

Borben furlansko - julijski derby - **B LIGA**

Triestina rešila točko v že izgubljenem dvoboju

Andersson kljub poškodbi dvakrat uspešen za goste - Trevisan in Secchi strelca v drugem polčasu

STRELCI: v prvem polčasu Andersson (U) v 35' in v 42'; v drugem polčasu v 9' Trevisan (T), v 21' Secchi (T).

TRIESTINA: Toros; Frigeri, Vitali; Dalio, Merkuza, Sadar, Mantovani, Trevisan, Santelli, Secchi in Risos.

UDINESE: Zoff; Gigante, Valenti; Beretta, Tagliavini, Gon, Mantellato, Manganotto, Selmosson, Delpin, Andersson

SODNIK: De Robbio. Gledalcev: 13.000. Koti: 11:2 za Triestino. Opomin: Frigeri, Gigante, Selmosson: Izključen Secchi. Zapustil igrišče Andersson.

Furlansko - julijski «derby» se je zaključil s tradicionalno delitvijo točk. V končnem obračunu je delitev plena pravična nagrada za oba nasprotnika, vendar bi tudi zmaga enega ali drugega ne delala krivice nikomur.

Srečanje dveh revnih nasprotnikov je pokazalo, da ta dva nasprotnika niti nista tako «revna» kot bi se lahko zdelo po njunem trenutnem plasmaju. Oba imata nekaj, kar jima s precejšnjo gotovostjo jamči, da bosta splavala iz kritičnih vod: Udinese razpolaga s tehnično dovršenimi igralci in dobro kolektivno zasnovo igre, Triestina pa z 11 levi, ki se znajo zagristi do kosti in rešiti tudi izgubljeno. Vendar pa bosta morali tako Udinese kot Triestina tudi še marsikaj izboljšati v njunih vrstah. Videmčani bodo morali predvsem utrditi svojo psihološko kondicijo in registrirati krilsko vrsto. Tržačani pa prvenstveno rešiti (in to čimprej) problem obrambe, oziroma ožje obrambe, pri čemer mislimo tako na vratarja kot na oba branilca. Razen tega mora Triestina nujno rešiti tudi vprašanje srednjega napadalca, kajti rešitev s Santellijem ni najboljša.

To so splošne ugotovitve, katerim pa je treba dodati v skoraj enaki meri za oba nasprotnika, izredno požrtvovalnost, ki je prišla do izraza pri nekaterih posameznikih Udinese (Andersson) in skoraj pri vseh Tržačanih, še prav posebej pa pri Risosu.

Tekma sama je imela dva različna polčasa. V prvem so Videmčani, razen v prvih 10 minutah, bili nevarnejši, čeprav ni mogoče reči, da bi imeli tudi kakšno vidnejšo terensko premoč. Napadi Triestine so bili sicer pogosti, vendar pa v zaključnih fazah neurejeni, nekaj dobrih strelov pa je učinkovito ubranil vratar Zoff. Nasprotno so gostje napadali nevarno, predvsem po zaslugi obeh Švedov, pri čemer je Selmosson odlično gradil, Andersson pa priložnostno izkoristil dve od petih priložnosti in zatresel mrežo. Oba gola sta bila za Torosa neubranljiva, lahko pa bi ju preprečila branilca, če bi igrala le nekoliko bolj urejeno. Za prvi gol nosi direktno odgovornost Frigeri, ki je dovolil Selmossonu, da mu je ušel in poslal idealen predložek Anderssonu.

V drugem polčasu so se Videmčani pojavili na igrišču samo z 10 igralci. Anderssona so morali namreč v odmoru hitro prepeljati v bolnišnico zaradi hujše poškodbe na nogi, ki si jo je prizadejal že v 5' prvega polčasa po trčenju s Frigerijem. Zaradi številčne okrnjenosti in tudi zaradi velike prednosti dveh golov, so se gostje zaprli v obrambo in prepustili polje Triestini, v napadu pa obdržali samo nevarnega in hitrega Mantellata. Triestina je valila napad za napadom proti Zoffu, pri čemer sta se odlikovali obe krili z idealnimi predložki. Ze v 9' je Trevisan na Mantovanijev predložek iz težkega položaja zmanjšal rezultat, 12' kasneje pa je izenačil Secchi. Risos je izvedel kazenski strel iz skrajšanega kota. Secchi je žogo prestregel v zraku in jo z izkušenostjo starega borca poslal neubranljivo v mrežo.

Triestina je poslej diktirala igro in mogoče bi lahko tudi zmagala, če ne bi sodnik v 24' zaradi prekrška in ugovarjanja izključil iz igre Secchija, ki je bil dotlej najbolj pozitiven napadalec. Tako pa se je igra kmalu umirila in v zadnjih minutah so Videmčani celo izvedli nekaj protinapadov.

j. k.

Totocalcio

Bologna-Modena	(7-1)	1
Fiorentina-Atalanta	(2-0)	1
Genoa-Sampdoria	(2-1)	1
Inter-Napoli	(1-0)	1
L. R. Vicenza-Milan	(2-0)	1
Palermo-Catania	(1-1)	X
Roma-Juventus	(1-1)	X
Torino-Spal	(2-1)	1
Venezia-Mantova	(4-1)	1
Cagliari-Padova	(0-0)	X
Verona H.-Messina	(0-0)	X
Livorno-Anconitana	(1-1)	X
L'Aquila-Taranto	(0-0)	X

KVOTE:
13 — 1.388.000 lir
12 — 79.600 »

TOTIP

1. —	1.	Vinteuil	1 x 2
	2.	Calamide	1
2. —	1.	Fiordo	x
	2.	Ebbio	2
3. —	1.	Vanguard	x
	2.	Comte	2
4. —	1.	Barbatello	2
	2.	Fanfaluca	2
5. —	1.	Grisia	2
	2.	Traghetto	x
6. —	1.	Insidios	2
	2.	Magnolia	1

KVOTE: 12 — 3.450.744
11 — 110.021
10 — 10.089 lir

REZULTATI

*Cagliari-Padova	0-0
*Cosenza-Sambenedettese	2-1
*Foggia-Como	2-1
*Lecco-Brescia	2-0
Lazio-*Lucchese	3-1
Alessandria-*Parma	1-0
*Pro Patria-Catanzaro	2-2
*Triestina-Udinese	2-2
*Verona-Messina	0-0
*S. Monza-Bari	1-1

(odigrana v soboto)

LESTVICA

Lecco	5	2	3	0	6	3 7
Cagliari	5	2	3	0	8	3 7
Pro Patria	5	2	3	0	8	4 7
Alessandria	5	3	1	1	8	5 7
Foggia	5	3	1	1	10	9 7
Lazio	5	1	4	0	5	3 6
Padova	5	2	2	1	5	4 6
Messina	5	2	2	1	6	6 6
Bari	5	2	2	1	7	4 6
Cosenza	5	3	0	2	8	10 6
Verona	5	1	3	1	5	4 5
Brescia	5	2	1	2	6	6 5
Sambened.	5	1	2	2	4	5 4
Como	5	1	2	2	6	6 4
S. Monza	5	0	4	1	5	6 4
Triestina	5	0	3	2	8	11 3
Catanzaro	5	0	3	2	4	7 3
Lucchese	5	1	1	3	4	6 3
Udinese	5	0	2	3	5	9 2
Parma	5	1	0	4	4	11 2

Prihodnje tekme (21. oktobra)

Brescia Alessandria; Cagliari-Parma; Catanzaro-S. Monza; Foggia-Pro Patria; Lazio-Como; Messina - Lecco. Padova - Lucchese; Sambenedettese - TRIESTINA; Udinese-Bari; Verona-Cosenza.

SVETOVNO PRVENSTVO V ODBOJKI

Jugoslovani v finalu

MOSKVA, 15. — Po zmagi nad Brazilijo 3:1 in danes nad Avstrijo se je Jugoslavija uvrstila v finalni del svetovnega prvenstva v odbojki. Končna lestvica izločilnih kol je znana samo za četrto skupino, kjer je Sovjetska zveza zasedla s 6 točkami prvo mesto, Romunija pa s 4 drugo. Ti dve reprezentanci bosta nastopili v finalnem kolu, medtem ko bosta Holandska (tretja z 2 točkama) in Zah. Nemčija igrali v tolažilni skupini.

Izidi današnjih tekem so sledeči:

MOSKI

Jugoslavija Avstrija	3:0
Madžarska Belgija	3:1
ČSSR - Izrael	3:0
Romunija - Holandska	3:0
Bolgarija - Mongolija	3:0
Brazilija - Finska	3:0
Romunija - Italija	3:0
Japonska - Poljska	3:1
V. Nemčija Albanija	3:0
SZ - Kitajska	3:0

ŽENSKE

SZ - Z. Nemčija	3:0

V ženski konkurenci so se sledeče reprezentance uvrstile v finale: Poljska, Brazilija, Bolgarija, ČSSR, Japonske, SZ, V. Nemčija in Romunija.

ATLETIKA

RIM, 15. — Vodstvo italijanske atletske zveze je med sestankom v Neaplju diskvalificiralo za mesec dni Livia Berrutija. Odbor je izrekel kazen zaradi kršitve četrtega odstavka člena 40 pravilnika, ker je Berruti preko tiska kritiziral člane glavnega odbora FIDAL.

Zaključeno italijansko prvenstvo v atletiki

V treh dneh tekmovanj le povprečni rezultat

NEAPELJ, 15. — Letošnje italijansko prvenstvo v atletiki je bilo zaradi odsotnosti nekaterih «big» brez dvoma na zelo nizki ravni. Morale, Ottolina (na Japonskem) in poškodovani Lievore bi lahko precej dvignili vrednost tekmovanja, a v njihovi odsotnosti ni bilo atletov, ki bi jih lahko uspešno nadomestili.

Posebnih rezultatov in rekordov, razen prvenstva, ni bilo. Delno je to zakrivil dež, ki je razmočil tekališča in odskočišča, zaradi česar so ženske dosegle v skoku v višino le podpovprečno mero 1.50 m

Na prvenstvu pa se je pojavil prerojeni Berruti, ki si je osvojil oba naslova v teku na kratkih progah. Bil je edini atlet, ki je dosegel boljše čase kot drugi, pa čeprav so ti zanj, vajen evropskih znamk, manj kot povprečni.

Izidi zadnjega dne

MOSKI

200 m: 1. BERRUTI LIVIO (Carpano) 21"1; 2. Sardi (A. Riccardi Milano) 21"6; 3. Nobili (Fiamme Oro Padova) 21"8; 4. Bianchi B. (Fiamme Oro Padova) 22"3; 5. Montanari (FO Padova) 22"3; 6. Gerardi (FO Bari) 22"3.

400 m: 1. FRASCHINI MARIO (Carpano Torino) 47"8; 2. Bello ((Libertas Doppieri Novara) 48"5; 3. Cecconi (SNAM Milano) 49"; 4. Iraldo (Atletica Cuneo) 49"5; 5. Brunetti (Fiat) 49"5; 6. Spanu (Stadium et Studium Sassari) 50".

1500 m: 1. BIANCHI FRANCESCO (Esercito Roma) 3'54"1; 2. Rizzo (A. Riccardi Milano) 3'54"6; 3. Sicari (Libertas Catania) 3' in 57"9; 4. Andaloro (MDA Roma) 4'; 5. Romanello (Virtus Este) 4'1"5; 6. Cobelli (Pro Patria) 4'2".

10.000 m: 1. AMBU ANTONIO (Pro Sesto) 30'52"4; 2. Antonelli (Fiat) 30'55"7; 3. Conti (Atletica Schio) 31'47"; 4. Pizzi (Fiamme Gialle Roma) 31'58"; 5. Giovannini (Giglio Rosso Firenze) 32'1"2; 6. Nevini (Atletica Livorno) 32' in 22".

110 m zapr.: 1. CORNACCHIA GIOVANNI (Fiat) 14"3 (izenačen rekord prvenstva); 2. Mazza (FO Padova) 14"5; 3. Bertoli (Fiamme Gialle Roma) 15"; 4. Sar (Pirelli Milano) 15"; 5. Cassina (Esercito Roma) 15"5; 6. Vizzini (CUS Roma) 15"6.

Troskok: 1. CAVALLI ENZO (FO Padova) 15,43; 2. Bortolozzi (Gruppo Atletico Treviso) 15,37; 3 Gatti (Esercito Roma) 15,24; 4. Camaioni (Fiat) 15,07; 5. Cassina (Esercito) 15,02; 6. Giudice (AS Roma) 14,88; 7. Medesani 14,79.

Met kopja: 1. RADMAN FRANCO (Atletica Cus Padova) 76,79; 2. Rodeghiero (Virtus Este) 71,34; 3. Casali (Atletica Livorno) 66,91; 4. Bonaiuto (FO Padova) 66,56; 5. Marradi (Gallaratese) 65,54; 6. Meciani (Atletica Pisa) 64,60.

Štafeta 4x400 m: FIAMME ORO PADOVA (Rosso, Mazza, Montanari, Bianchi B.) 3'16"5; 2. Torino 3'16"7; 3. Esercito 3'20"8; 4. Snam Milano 3'22 A. Riccardi Milano 3'24"4; 6. Sesto 3'51"5.

ŽENSKE

100: GOVONI DONATA (Atletica Bologna) 12"; 2. Mecocci (Libertas Terni) 12"3; 3. B (Pro Sesto) 12"3; 4. Ta (Fiat) 12"5; 5. Saviotti (A Belluno) 12"5; 6. Bruni (A Torino) 12"6.

400 m: SAVORELLI DE (Gilera Club) 57"6; 2. Co (CUS Padova) 58"; 3. Nardi (Firenze) 58"8; 4. Caimi 60 Attene 61"9; 6. Merci 63"9.

800 m: 1. JANNACCONE DA (Partenope Napoli) 2'15 Vaglio (Fiat) 2'17"8; 3. Ca (Saf Bolzano) 2'18"5; 4. T (Libertas Torino) 2'20"9.

80 m zapreke: 1. BERTON TIZIA (Pro Sesto) 11"3; 2 torazzo (GA Treviso) 11"6; sotti (Saf Ravenna) 12"1; bino (Fiat Torino) 12"1; 5. gherotti (Atletica CUS Pisa) 8. Orlando (Ginn. Triestina)

Višina: 1. GIARDI OSV (Atletica CUS Pisa) 1,50; 2 monti (Augusta Torino) 1 Cacciavillani (Pro Sesto) 1 Collavizza (Gualp Udine) 1 Giamberlati (Ginnastica T na) 1,40; 6. Sambo (CSI Ve 1,40.

Kopje: 1. TORTI FERNA (AS Roma) 36,78; 2. Mazza (CUS Roma) 36,35; 3. Borot bertas Piacenza) 35,66; 4. S (Ginnastica Triestina) 35; 5 cobono (Polisport. Messina) 6. Zaccarin (Gilera) 31,91.

Štafeta 4x100 m: 1. FIAT RINO (Tacciaria, Canella, Leone) 49"6; 2. Sport Club Milano 49"8; 3. Gilera Club 4. Libertas Pescara 50"6; 5 Sesto 51"; 6. Libertas Pi 51"6.

Namizni tenis

Začetek sezone

V soboto in nedeljo 20. in 21. t. m. bo v Ul. Monte Cengio prvo tekmovanje za juniorje in mladince.

Urnik:
v soboto od 16. do 18.30
v nedeljo od 10. dalje.

V ponedeljek ob 20.30 bo pričelo v prostorih v Ul. Silvio Pellico tekmovanje igralcev tretje kategorije.

Ker smejo nastopati le pravilno prijavljeni atleti, naj se vsi, ali za bolj oddaljene kraje vsaj njihovi predstavniki, udeleže seje namiznoteniškega odseka Bora, ki bo v četrtek 18. t. m. z začetkom ob 21. uri na stadionu «Prvi maj». Lanskoletni Borovi člani naj prineso s seboj izkaznice, ostali pa eno sliko.

JOSIP JURČIČ

JURIJ KOZJAK

slovenski janičar

Povest iz petnajstega stoletja domače zgodovine

19.

Prvi, ki je zid preskočil, bil je velikanski janičar. Ko je enkrat ta bil na zidu in čez zid, napravil je s svojo težko roko pot pajdašem in zdajci se je krik grozovito razlegnil — Turki so bili v sredi med kristjani; nastane klanje in mahanje, da skoro bi rekel, da sonce ni enakega videlo.

Vsakteri je zdaj branil sebe in svoje življenje, zakaj človek rabi vse, tudi največje in najtežje pripomočke, da bi življenje podaljšal, če ne več, vsaj za kake trenutke. Vsak je napel poslednje žile, da bi vraga odpodil od sebe. Mož za možem je padal ali smrtno ranjen ali zvezan. Kakor volkovi davijo ovce sredi črede, tako so klali, bodli, sekali Turki v cerkvi. Kopice mrtvih so ležale po tleh. Tu je moral oče gledati, kako so sina grozovito trpinčili, tam je zopet krepek mladenič očeta videl v strašnih bolečinah, vendar vezi na rokah in nogah — te mu niso dale, da bi se bil znosil, da bi se bil zmaščeval nad sovražnikom, neusmiljenim bolj od divje zveri. Kdo popiše grozo in trepet plahe matere, ki je, sama slabotna in brez moči, skušala skriti in braniti svojega otroka, kako je naposled z zobmi celo bojevala se, preden so ji iztrgali dete iz rok.

Prepuščamo domišljiji častitih bralcev, da si naslikajo straha polni obraz, dodamo le to, da Turki niso prizanašali nikomur. Kdor je bil slab, star, takega so brez milosti nabodli ali kako drugače okrutno umorili. Tudi menihom je bila ta usoda. Mlajše so povezali, starejše pobili.

Velikanski janičar se je bil pomaknil nazaj, precej ko je minil boj z oboroženimi možmi. Z neoborženimi starci in ženami bojevati se, to ni bilo po njegovem.

Dolgo je trpelo mesarjenje.

Počasi se je izpraznika cerkev nasičenih volkov. Naposled ostanejo še same kopice mrtvih v lužah krvi, ki se je nabirala in cedila po cerkvi. Bili so žalostni dnevi za slovenske naše očake! Poslednji Turki, ki so zapustili oskrunjeno svetišče, hoteli so ga še zažgati. Zažigali so dolgo leseno lepo, predvežje hiše božje; vendar ogenj se ni hotel prijeti.* Turki so torej popustili ta kraj ter odšli za svojimi krdeli, ki so se obrnila proti kloštru, kajti ako so hoteli s pridom pobrati vse, mimo zaprtega kloštra niso smeli naprej, zlasti ker je bilo povsod znano, da hrani velike bogatije.

Zvečer tistega dne je bila vas prazna. Prebivalcev ni bilo — bili so jih Turki ali pobili ali odpeljali. — Turkov tudi ne, kajti zapustili so bili mesto, kjer niso mogli več opravljati svojega krvavega rokodelstva. Tistega žalostnega večera tedaj, ko je rumeno sonce zakrilo se za hribe, korakal je naš stari znanec cigan dolgin skozi vas, edini človek, kateri se ni zmenil niti za domačine niti za Turke: s svojo zvijačo je prekanil vse. Krenil je naravnost proti cerkvi. Po pokopališču grede razgleda vse mrtvece, kakor da bi nekoga iskal med njimi; ali ne najde ga menda zunaj, zato gre v cerkev. Ne gleda, kam bi stopil, ali v mlako sesedene krvi ali na človeka. Išče v svojo pot naprej. «Ni ga tukaj starega,» pravi nazadnje in se napravlja ven. «Torej ga ni bilo tu, zakaj takemu staremu in trhlemu možu ne da Turek drugega kakor nož v prsi; vrvi ni vreden, ker je za sužnja kakor jaz za meniha. Tedaj je moral drugje biti, ostal je v kloštru in ti, Samol, boš imel dela. Dobro, dobro, da ga le tukaj ni med mrtvimi in da je janičar, njegov sin, še pred kloštrom, vse drugo bom izpeljal že jaz.» Tako med zobmi godrnjaje hoče cigan zopet zapustiti kraj, kjer je ravno popred smrt bogato košnjo imela.

Zdajci se začuje izmed mrtvih glas, kakor bi kdo zastokal. Cigan postoji. Šele ko se vdrugič začuje jek, pristopi blize. «A, opat je tukaj!» reče cigan, ko vidi meniha pod mrtvo kopico. «Nu, Turki niso imeli pameti, da so tega potolkli, dasi ga niso do zadnjega. Ta se bo izbrihtal.» Rekši, hoče oditi, pa pomisli si: «Morda bi mi on povedal.» Precej se pripogne, vzdigne opata, oprta ga čez ramo in ga odnese ven iz cerkve, s pokopališča na zeleni grič. «Še ranjen ni,» mrmra cigan, ko ga otiplje in ogleda od vseh strani. «Samo prek glave je eno dobil, vse drugo je prišlo od strahu. Ha, ha, koliko je tega, da bi me bil ta gospod lahko obesil, in bi me bil! Svet se preobrača.»

Cista večerna sapa kmalu zdrami opata. Cigan mu od nekod prinese vode in jesti. Črna noč spet nastopi. Opat prosi cigana, da bi ga peljal v kak zaveten grad v okolici. «Kam?» vpraša cigan. «Na Maćerolcu sem bil, tam ni gospoda; kakor jih Turki stisnejo, tako jih ožmo; ako bi radi prišli še enkrat Turkom v roke, pojdite tjakaj ali pa na Kravjak.»

«Kaj pa na Kojzak?» vpraša opat, spoznavši, da ga samo ta človek more oteti.

«Na Kozjak?» pravi zategnjeno cigan, «tam sem se namenil novega gospodarja postaviti, ako bo šlo. Stari, tisti grbavi, mi ni po volji, izvedel sem pa za novega, boljšega; in vi mi bote morali pomagati, da ga postavimo.»

Strme je opat gledal cigana; ni vedel, ali se mu meša, ali v pameti govori. Precej opazi to osupnjenost dolgin.

«Taka je le. Našel se je Kozjakov sin ali bolj prav, jaz bodem povedal, kje je in kaj. Peter — le-ta grčavi, zdaj je v jami pri Krčanih — Peter ga je prodal meni, da sem ga odpeljal na Turško, in zdaj je janičar pred kloštrom.»

«Ali govoriš resnico, človek?» vpraša osupnjeni opat, pozabi v tem hipu na svojo nevarnost in na vse nadloge, ki so ga bile zadele, in na svojo lastno slaboto. «Peter bi bil to storil in sin Kozjakov je janičar!?»

«Resnico govorim,» odgovori cigan ter pripoveduje na kratko reči, kakor jih mi že vemo. «Vem, da se bode janičar še domišljal, ako ga opomnim na ta čas; potreba je pa, da otmem starega Marka iz kloštra, kjer je, kakor menite, še zdaj.»

Opat je strme poslušal cigana. Za takega malopric Petra ni imel; ni vedel, ali bi veroval ali ne. Ko pa počasi domislil marsičesa, česar si popred ni mogel razje in kar mu je potrjevalo to neznano hudodelstvo, privo ganu, da mu hoče pomagati. Razloži mu torej, kod bode šel do Marka v klošter, da ga Turki ne opazijo; in da bi tami verovali, izroči mu svoj prstan. To se ve, da mu je hudo, vrlemu možu, ko je videl, da cigan hoče vse to s ne iz spokornosti, ampak iz sovraštva in maščevanja, k je Peter izdal kmetom za turškega ogleduha, misleč, da s bode tako iznebil.

Ko sta se cigan in opat razgovorila dovolj, pelje ga o skrivališče h Krčanom, kateri so častitega duhovnega gos spoštljivo sprejeli. Cigan pa je bil premoder, kakor da bi ostal tam, kjer so ga izpehali prejšnji večer tako nemilo.

PETNAJSTO POGLAVJE

Tamkaj lomi on
trepetaje k nebu
žalost trga mu srce.
M. Vilhar

Vsa turška sila, ki še ni bila razlila se proti severu na obstopila je od vseh strani mogočno, trdno kloštrsko pos Ne bilo bi težko braniti dobro sezidanega obzidja, ko bi brambovcev. Ali le malo je bilo ljudi, ki so bili za zidom, precej veliko hlapcev so bili poslali Turku naproti, ki so p konec storili na Štajerskem; velik oddelek se je bil pri cesiji razkropil in bodisi v turške roke prišel ali pa umrl turškimi sabljami; le malo jih je bilo ostalo v kloštru.

Izmed menihov ni bilo v kloštru nikogar, razen dve vostarih očetov in Marka Kozjaka, ki še ni popolnoma ok od tedanje omedlevice, ko mu je cigan razodel usodo n vega sina. Svojega brata Petra od tistih dob še ni videl; pa ga je pretreslo, kadar se je domislil, da bi utegnilo darle res biti, da mu je brat otroka prodal. Da je bil o ušel iz zapora, to mu je podrlo zadnji up, da bi mogoče še kdaj videti sina.

(Nadaljevanje sled

* Se dandanes kažejo v cerkvici na Muljavi opaljena bruna za streho, ki jih je Turek zažigal.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: letna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljub Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri uprav
Odgovorni urednik: STANISLAV HENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst